ÚŘEDNÍ DOKUMENTY O VZNIKU VÁLKY PROTI SSSR

ÚŘEDNÍ DOKUMENTY O VZNIKU VÁLKY PROTI SSSR

1941

NAKLADATELSTVÍ „ORBIS“ PRAHA

10·528

KNIHTISKÁRNA „ORBIS" PRAHA

Vůdcovo provolání

k německému národu

Národe německý!

Národní socialisté!

Těžkými starostmi byl jsem tísněn, po dlouhé měsíce byl jsem odsouzen k mlčení; nyní nadešla hodina, kdy konečně mohu mluvit otevřeně. Když Německá Říše dne 3. září 1939 obdržela anglické vyhlášení války, opakoval se znovu britský pokus, aby jakýkoli počátek konsolidace a tím vzestupu Evropy byl zmařen bojem proti té mocnosti evropské pevniny, která v té které době byla nejsilnější.

Tak Anglie kdysi v četných válkách zničila Španělsko.

Tak vedla svoje války proti Holandsku.

Tak za pomoci celé Evropy bojovala později proti Francii.

A tak na rozhraní tohoto století započalo obkličování tehdejší Německé Říše a v roce 1914 světová válka.

Pouze svou vnitřní nejednotností Německo roku 1918 podlehlo.

Následky byly hrozné. Ačkoli bylo nejprve licoměrně prohlašováno, že boj se vede výhradně jen proti císaři a jeho režimu, začalo se, když německá armáda složila zbraně, s plánovitým ničením Německé Říše. Zatím co se zdánlivě doslova naplňovala proroctví jistého francouzského státníka, že v Německu jest o 20 milionů lidí více než třeba, to jest, že musí býti odstraněni hladem, nemocemi anebo vystěhovalectvím, započalo národně-socialistické hnutí své dílo sjednocení německého národa a tím zahájilo opětný vzestup Říše.

Toto nové povznesení našeho národa z bídy, nouze a potupného opovržení dělo se ve znamení vnitřního obrození.

Obzvláště Anglie nebyla tím dotčena, nebo dokonce ohrožována.

Přes to započala opět obkličovací politika proti Německu naplněná nenávistí. Ve vnitrozemí a za hranicemi došlo k onomu známému komplotu mezi Židy a demokraty, bolševiky a reakcionáři, s tím jediným cílem, aby bylo zabráněno zřízení nového německého národního státu a aby Říše byla opět uvržena do bezmocnosti a bídy.

Kromě nás postihla zášť tohoto světového spiknutí ony národy, které jsouce rovněž štěstím přehlíženy, byly nuceny v nejtvrdším boji o své bytí vydělávati si vezdejší chléb. Především právě tak jako Německu byl i Italii a Japonsku upírán podíl na statcích tohoto světa, ba byl jim přímo zakazován. Semknutí těchto národů bylo tudíž pouze činem sebeobrany proti hrozivé egoistické světové koalici bohatství a moci, jež je ohrožovala.

Již v roce 1936, podle výpovědí amerického generála Wooda v jednom z výborů americké poslanecké sněmovny, prohlásil Churchill, že Německo začíná býti opět příliš mocným a že proto musí býti zničeno.

V létě 1939 zdálo se Anglii, že nadešla chvíle, kdy může znovu započíti se zamýšleným zničením Německa opakováním rozsáhlé obkličovací politiky. Systém lživé kampaně, která za tím účelem byla uspořádána, záležel v tom, aby ostatní národové byli prohlašováni za ohroženy, aby byli nejprve zlákáni anglickými sliby záruky a pomoci a potom, tak jako před světovou válkou, byli uvedeni v pohyb proti Německu.

Tak od května do srpna 1939 podařilo se Anglii rozšířiti ve světě tvrzení, že Litva, Lotyšsko, Finsko, Besarabie, jakož i Ukrajina jsou přímo ohrožovány Německem. Část těchto států dala se tím svésti k tomu, že přijala sliby záruk, nabídnuté s těmito tvrzeními, a přešla tak do nové obkličovací fronty proti Německu.

Za těchto okolností měl jsem za to, že mohu zodpověděti před svým svědomím i před dějinami německého národa, jestliže nejen tyto země, případně jejich vlády, ujistím o nepravdivosti rozšiřovaných britských tvrzení, nýbrž jestliže ještě mimo to uklidním nejsilnější mocnost východu obzvláště slavnostními prohlášeními o mezích našich zájmů.

Národní socialisté!

Pociťovali jste svého času jistě všichni, že tento krok byl pro mne trpký a těžký. Německý národ nikdy nechoval nepřátelských citů proti národnostem Ruska. Avšak více jak po dvě desetiletí pokoušeli se židovsko-bolševičtí držitelé moci z Moskvy o to, aby roznítili požár nejenom v Německu, nýbrž v celé Evropě. Nikoli Německo pokoušelo se přenésti svůj nacionálně-socialistický světový názor do Ruska, nýbrž židovsko-bolševičtí držitelé moci v Moskvě zatvrzele se pokoušeli, aby našemu i ostatním evropským národům vnutili svou nadvládu, a to nejenom duševně, nýbrž především též vojensko-mocensky.

Následky činnosti tohoto režimu ve všech zemích byly však jenom chaos, bída a hlad. Já naproti tomu po dvě desetiletí usiloval jsem o to, abych s minimem zásahů a bez jakékoli poruchy naší výroby dospěl v Německu k novému socialistickému řádu, který nejenom odstraní nezaměstnanost, nýbrž poskytne pracujícím lidem vždy větší zisk z práce.

Úspěchy této politiky nového hospodářského a sociálního řádu našeho národa, která plánovitým překonáváním stavovských a třídních rozdílů usiluje, jako o svůj konečný cíl, o opravdové národní společenství, jsou v celém světě jedinečné.

Bylo to tudíž v srpnu 1939 těžkým sebezapřením, když jsem vyslal svého ministra do Moskvy, aby se tam pokusil pracovati proti britské obkličovací politice proti Německu. Udělal jsem to jen proto, že jsem si byl vědom odpovědnosti vůči německému národu, především však v naději, že nakonec budeme moci zmírniti oběti jinak snad na nás požadované. Když tedy Německo v Moskvě slavnostně ujistilo, že uvedená území a země — s výjimkou Litvy — jsou mimo všechny německé politické zájmy, bylo uzavřeno ještě zvláštní ujednání pro případ, že by se Anglii podařilo skutečně veštvati Polsko do války proti Německu. Avšak i tu byly německé nároky omezeny v míře, která nebyla v žádném poměru k výkonu německých zbraní.

Národní socialisté!

Důsledky této smlouvy, které jsem si sám přál a jež byla uzavřena v zájmu německého národa, byly velmi těžké, zejména pro Němce žijící v dotyčných zemích.

Daleko více než půl milionu německých soukmenovců — vesměs drobných sedláků, řemeslníků a dělníků — bylo takřka přes noc přinuceno opustiti svou bývalou vlast, aby unikli novému režimu, který jim hrozil nejprve bezmeznou bídou, dříve nebo později však úplným vyhlazením. Přes to zmizelo tisíce Němců! Bylo nemožno zjistiti vůbec jejich osud nebo dokonce jejich pobyt. Mezi nimi je více než 160 mužů německé státní příslušnosti.

Mlčel jsem k tomu všemu, protože jsem mlčeti musel. Vždyť bylo přece mým přáním docíliti konečného uvolnění ve vzájemném poměru a, možno-li, trvalého vyrovnání s tímto státem.

Již za našeho postupu v Polsku sovětští držitelé moci v rozporu se smlouvou vznesli náhle také nárok na Litvu.

Německá Říše nikdy neměla v úmyslu Litvu obsaditi a také nejen že s takovým požadavkem na vládu litevskou nepřišla, nýbrž naopak odmítla žádost litevské vlády, aby v tomto smyslu vyslala do Litvy německé oddíly, jakožto žádost neodpovídající cílům německé politiky.

Přes to přistoupil jsem i na tento nový ruský požadavek. Byl to však pouze počátek ustavičných dalších vydírání, která se od té doby stále opakovala.

Vítězství v Polsku, které bylo vybojováno výlučně německým vojskem, dalo mi podnět, abych se opět obrátil na západní mocnosti s mírovou nabídkou. *Vinou mezinárodních a židovských štváčů dostalo se této nabídce odmítnutí.*

Důvodem pro toto odmítnutí bylo však již tehdy to, že Anglie stále ještě měla naději, že zmobilisuje proti Německu evropskou koalici, do které budou zahrnuty Balkán a sovětské Rusko.

Tak se Londýn rozhodl vyslati do Moskvy jako velvyslance Mr. Crippse. Ten obdržel jasný úkol, aby za všech okolností obnovil vztahy mezi Anglií a sovětským Ruskem a rozvíjel je v anglickém smyslu. O pokroku tohoto poslání anglický tisk přinášel zprávy, pokud taktické důvody jej nepřiměly k mlčení.

Na podzim 1939 a na jaře roku 1940 ukázaly se vskutku již první důsledky. Rusko se připravovalo, že si vojensky podmaní nejen Finsko, nýbrž i baltické státy a odůvodňovalo náhle tento postup tvrzením stejně prolhaným jako směšným, že musí tyto země chrániti před cizím ohrožováním, po případě, že takovému ohrožování musí předejíti. Tím však mělo býti míněno jenom Německo. Neboť jiná mocnost vůbec nemohla do oblastí Baltického moře ani vniknouti, ani tam snad vésti válku. Přes to musil jsem mlčeti. Avšak držitelé moci v Kremlu šli ihned dále.

Zatím co Německo na jaře 1940 stáhlo svoje bojové síly ve smyslu t. zv. přátelského paktu daleko od východní hranice, ba dokonce z těchto oblastí vojsko odvolalo, započal již v té době nástup ruských válečných sil v měřítku, které mohlo býti chápáno pouze jako vědomé ohrožování Německa.

Podle tehdy učiněného prohlášení Molotovova byly již na jaře roku 1940 jen v baltických státech 22 ruské divise.

Protože ruská vláda sama stále tvrdila, že byla zavolána tamním obyvatelstvem, mohla býti účelem jejího tamního pobytu pouze demonstrace proti Německu.

Zatím co tedy naši vojáci od 10. května 1940 na západě lámali franko-britskou moc, pokračoval ruský nástup na naší východní frontě, avšak ve stále hrozivějším měřítku.

Od srpna 1940 měl jsem proto za to, že v zájmu Říše nemohu již odpovídati za to, abych proti tomuto mohutnému nástupu bolševických divisí nechal bez ochrany naše východní provincie beztak již tak často zpustošené.

Tím však nastalo to, *co britsko-sovětskoruská spolupráce zamýšlela, totiž: na východě byly vázány tak značné německé síly, že, zvláště po letecké stránce, německé vedení nemohlo již převzíti odpovědnost za radikální ukončení války na západě.*

To však odpovídalo cíli nejen britské, nýbrž i sovětoruské politiky. Neboť jak Anglie, tak sovětské Rusko mají záměr prodlužovati tuto válku tak dlouho, jak jen možno, aby oslabily celou Evropu a uvedly ji do stále větší bezmocnosti.

Hrozivý útok Ruska na Rumunsko měl konec konců sloužiti také jenom k tomu, aby dostalo do rukou důležitou základnu hospodářského života nejenom německého, nýbrž celoevropského, anebo aby tuto základnu podle okolností alespoň zničilo. Avšak právě Německá Říše se od

roku 1933 s nekonečnou trpělivostí namáhala získati jihoevropské státy za obchodní partnery. Měli jsme proto také nejvyšší zájem na jejich vnitřní státní konsolidaci a pořádku. Vpád Ruska do Rumunska a připojení se Řecka k Anglii hrozily, že také tyto oblasti během krátké doby promění se ve všeobecné bojiště.

Oproti našim zásadám a obyčejům dal jsem na naléhavou prosbu tehdejší rumunské vládě, jež sama tento vývoj zavinila, radu, aby v zájmu míru ustoupila sovětskému vyděračství a odstoupila Besarabii. Rumunská vláda však soudila, že před svým vlastním národem může vzíti na sebe toto rozhodnutí jenom tehdy, jestliže za to Německo a Italie dají aspoň záruku, že na zbývajícím rumunském území nedojde již k žádné změně.

Učinil jsem tak s těžkým srdcem. Především již proto: Dá-li Německá Říše záruku, znamená to, že za ní také stojí. Nejsme ani Angličané, ani Židé.

Domníval jsem se tak, ještě v poslední hodině, že jsem posloužil míru v této oblasti, i když jsem vzal na sebe těžký vlastní závazek. Abych však tyto problémy rozřešil definitivně a abych též nabyl jistoty stran ruského stanoviska vůči Říši, jakož i pod tlakem stále se zesilující mobilisace na naší východní hranici, pozval jsem pana Molotova, aby přijel do Berlína.

Sovětoruský zahraniční ministr požadoval vyjasnění, případně souhlas Německa v těchto čtyřech otázkách.

1. otázka Molotovova:

Je německá záruka Rumunsku v případě útoku Sovětského Ruska na Rumunsko namířena také proti Sovětskému Rusku?

Moje odpověď:

Německá záruka je záruka všeobecná a pro nás bezpodmínečně závazná. Rusko nám však nikdy neprohlásilo, že kromě Besarabie má v Rumunsku vůbec ještě nějaké zájmy. Již obsazení severní Bukoviny bylo porušením tohoto ujištění. Nemyslil jsem proto, že Rusko mohlo by nyní náhle chovati ještě další dalekosáhlé záměry proti Rumunsku.

2. otázka Molotovova:

Rusko cítí se znovu ohrožováno Finskem. Rusko je rozhodnuto netrpěti to. Je Německo ochotno neposkytnouti Finsku žádné pomoci a odvolati především ihned německá vojska, která pochodují do Kirkenes k vystřídání?

Moje odpověď:

Německo nemá ve Finsku, právě tak jako dříve, žádných politických zájmů. Nová válka Ruska proti malému finskému národu nemohla by však německou říšskou vládou býti považována nadále za únosnou, tím spíše, že jsme nikdy nemohli věřiti v ohrožení Ruska Finskem.

Nechtěli jsme však vůbec, aby v Baltickém moři vzniklo opět bojiště.

3. otázka Molotovova:

Jest Německo ochotno dovoliti, aby Sovětské Rusko se své strany dalo záruku Bulharsku a vyslalo za tím účelem do Bulharska sovětoruské oddíly, při čemž on, Molotov, chce prohlásiti, že nemají při té příležitosti v úmyslu odstraniti na příklad krále.

Moje odpověď:

Bulharsko je svrchovaným státem a nevím, že by podobně jako Rumunsko požádalo Německo, bylo Bulharsko vůbec požádalo Sovětské Rusko o záruku. Mimo to musil bych se o tom dohovořiti se svými spojenci.

4. otázka Molotovova:

Sovětské Rusko za všech okolností potřebuje volný průchod Dardanelami a žádá také pro svou ochranu obsazení jistých důležitých opěrných bodů v Dardanelách, případně na Bosporu. Jest Německo s tím srozuměno, či nikoliv?

Moje odpověď:

Německo jest ochotno kdykoliv dáti svůj souhlas ke změně statutu montreuxského ve prospěch černomořských států. Německo není ochotno svoliti k tomu, aby Rusko obsadilo opěrné body v mořských úžinách.

Národní socialisté!

Zaujal jsem tu ono stanovisko, které jako odpovědný Vůdce Německé Říše, ale také jako své odpovědnosti si vědomý zástupce evropské kultury a civilisace jedině jsem mohl zaujmouti.

Důsledkem bylo zesílení sověto-ruské činnosti namířené proti Říši, především však okamžité započetí vnitřní podkopné práce v novém rumunském státě a pokus odstraniti propagandou vládu bulharskou.

S pomocí pomatených nezralých hlav rumunské legie podařilo se inscenovati v Rumunsku státní puč, jehož cílem bylo svrhnouti náčelníka státu gen. Antonescu a vyvolati v zemi zmatek, aby odstraněním legální moci byl zrušen předpoklad pro vstoupení německého slibu v platnost.

Přes to stále ještě jsem měl za to, že bude nejlépe zachovati mlčení.

Ihned po ztroskotání tohoto podniku došlo k opětovnému zesílení koncentrace ruských oddílů na německé východní hranici. Pancéřové svazy a oddíly parašutistů v ustavičně rostoucím počtu byly překládány do hrozivé blízkosti německé hranice. Německá branná moc a německá domovina vědí, že ještě před několika málo týdny nebylo na naší východní hranici ani jediné německé pancéřové nebo motorisované divise.

Bylo-li však třeba posledního důkazu o koalici, k níž zatím přes všechno odvádění pozornosti stranou a maskování došlo mezi Anglií a Sovětským Ruskem, pak přinesl tento důkaz konflikt jugoslávský.

Zatím co jsem se snažil podniknouti pokus o uklidnění Balkánu a v plné spolupráci a dorozumění s Ducem pozval Jugoslavii, aby přistoupila k Paktu tří mocností, Anglie a Sovětské Rusko společnou prací organisovaly onen puč, který průběhem jediné noci odstranil tehdejší jugoslávskou vládu ochotnou k dorozumění. Neboť dnes lze již německému národu sděliti: Srbský puč proti Německu nebyl proveden snad jenom pod anglickými prapory, nýbrž v podstatě pod prapory sověto-ruskými. Poněvadž jsme i k tomu mlčeli, postoupilo však nyní sovětské vedení ještě o krok dále. *Nejenom puč organisovalo, nýbrž o několik dní později se sobě oddanými novými stvůrami ujednalo známou přátelskou úmluvu, jež byla určena*

k tomu, aby posílila Srby v jejich odporu proti uklidnění Balkánu a podnítila je proti Německu. A to nebyl záměr platonický:

Moskva žádala mobilisaci srbské armády.

Poněvadž i potom ještě jsem se domníval, že je lépe nemluviti, šli držitelé moci v Kremlu ještě o krok dále:

Německá říšská vláda má dnes doklady, jimiž je prokázáno, že Rusko, aby konečně dostalo Srbsko do války, dalo ujištění, že bude přes Soluň proti Německu dodávati zbraně, letadla, munici a ostatní válečný materiál.

A to se dělo skoro v téže chvíli, když já sám ještě dával jsem japonskému zahraničnímu ministrovi dr. Matsuokovi radu, aby přivodil uvolnění napětí s Ruskem, stále v naději, že tím sloužím míru.

Jenom rychlý průlom našich nevyrovnatelných divisí do Skoplje, jakož i vzetí Soluně zmařily úmysly tohoto sovětorusko-anglosaského komplotu. Srbští letečtí důstojníci však uprchli do Ruska a byli tam ihned přijati jako spojenci. *Jedině vítězství mocností Osy na Balkáně především zmařilo plán, aby Německo letošního léta bylo zapleteno v jihovýchodní oblasti do bojů trvajících celé měsíce a zatím aby stále více byl zdokonalován nástup sovětoruských armád a posílena jejich válečná pohotovost, aby potom společně s Anglií, za podpory očekávaných amerických dodávek, Německá říše a Italie mohly býti udušeny a rozdrceny.*

Tím Moskva nejenom porušila ujednání našeho přátelského paktu, nýbrž hanebně jej zradila. A to všechno v době, kdy vládcové v Kremlu navenek až do poslední minuty, právě tak jako v případu Finska a Rumunska, licoměrně předstírali mír a přátelství a sestavovali na pohled nevinná dementi.

Byl-li jsem však až dosud okolnostmi nucen stále jenom mlčeti, přišla nyní přece chvíle, kdy další přihlížení nebylo by pouze proviněním z nedbalosti, nýbrž zločinem na německém národu, ba na celé Evropě.

Dnes stojí kolem 160 ruských divisí na naší hranici. Po celé týdny dochází k trvalému porušování této hranice nejenom u nás, nýbrž i daleko na severu a rovněž v Rumunsku. Ruským letcům působí potěšení prostě těchto hranic nedbati, aby nám snad tak dokázali, že se považují již za pány těchto oblastí. V noci ze 17. na 18. června pronikly znovu ruské hlídky na německé říšské území a byly zatlačeny zpět teprve po delší přestřelce. Tím však nyní přišla hodina, kdy jest nutno postaviti se proti tomuto komplotu židovsko-anglosaských válečných štváčů a rovněž židovských vládců bolševické moskevské ústředny.

Národe německý!

V této chvíli provádí se nástup, který co do rozpětí a rozsahu jest největší, jaký až dosud svět viděl. Společně s finskými kamarády stojí bojovníci vítěze u Narviku u Severního Ledového moře. Německé divise pod velením dobyvatele Norska chrání společně s finskými hrdiny svobody pod jejich maršálem finskou půdu. Od východního Pruska až po Karpaty sahají formace německé východní fronty. Na březích Prutu, na dolním toku Dunaje až k břehům Černého moře spojují se pod náčelníkem rumunského státu Antonescu němečtí a rumunští vojáci.

Úkolem této fronty tudíž není již pouze ochrana jednotlivých zemí, nýbrž zabezpečení Evropy a tím záchrana všech.

Proto jsem se dnes rozhodl vložiti osud a budoucnost Německé říše a našeho národa opět do rukou našich vojáků.

Kéž nám Bůh právě v tomto boji pomáhá!

Podepsán:

Adolf Hitler.

Nota

ZAHRANIČNÍHO ÚŘADU SOVĚTSKÉ VLÁDĚ

S PŘÍLOHAMI

I.

Když říšská vláda, vedena přáním nalézti vyrovnání zájmů mezi Německem a SSSR., obrátila se v létě 1939 na vládu sovětskou, byla si jasně vědoma toho, že nebude snadným úkolem dorozumění se státem, který na jedné straně zastával svou příslušnost ke společenství národních států se všemi právy a povinnostmi z toho vyplývajícími, na druhé straně však byl ovládán stranou, která jako sekce Kominterny usilovala o rozšíření světové revoluce a tím o rozklad těchto národních států. Německá říšská vláda podnikla tento pokus, nechávajíc stranou vážné pochybnosti, které vyplývaly z této základní různosti politických cílů Německa a Sovětského Ruska a z ostrého protikladu diametrálně proti sobě stojících světových názorů národního socialismu a bolševismu. Dala se při tom vésti myšlenkou, že dorozumění mezi Německem a Ruskem jest podmínkou pro vyřazení války a tím pro zabezpečení skutečných životních potřeb obou národů, které vždy vůči sobě stály přátelsky, a že to poskytne nejlepší záruku proti dalšímu šíření komunistických doktrin mezinárodního Židovstva po Evropě. V tomto názoru byla utvrzována tím, že jisté události v Rusku samotném i jistá opatření ruské vlády na poli mezinárodním ukazovaly při nejmenším na možnost odklonu od těchto doktrin a od dosavadní metody rozkladné činnosti proti cizím národům. Přijetí, jehož se německému kroku dostalo, a ochota sovětoruské vlády uzavříti s Německem přátelský pakt, zdály se potvrzovat tuto změnu. Tak došlo 23. srpna 1939 k uzavření paktu o neútočení a 28. září 1939 k podepsání úmluvy o hrani-

cích a o přátelství mezi oběma státy. Jádrem těchto smluv bylo:

1. vzájemný závazek obou států, že nebudou na sebe útočiti a budou žíti v pokojném sousedství,

2. ohraničení zájmových sfér tím, že Německá Říše zřekla se jakéhokoli uplatňování vlivu ve Finsku, Lotyšsku, Estonsku, Litvě a Besarabii, zatím co území bývalého polského státu až po čáru Narev—Bug—San na přání Sovětů měla býti připojena k Rusku.

Skutečně také říšská vláda po uzavření paktu o neútočení s Ruskem provedla ihned zásadní změnu politiky vůči SSSR a zaujímala od tohoto dne přátelský postoj k Sovětské unii. Věrně plnila smlouvy uzavřené se Sovětským svazem, jak pokud šlo o literu, tak i o ducha smlouvy, nad to však ještě zdoláním Polska, to znamená nasazením německé krve, dopomohla Sovětské unii k největším zahraničně politickým úspěchům za celou dobu jejího trvání. To bylo umožněno jenom touto blahovolnou německou politikou vůči Rusku a mohutným vítězstvím německé branné moci.

Právem mohla tudíž říšská vláda očekávati, že rovněž postoj Sovětského svazu vůči Německé Říši bude stejný, obzvláště když za vyjednávání, které vedl v Moskvě říšský zahraniční ministr Ribbentrop, a také při jiných příležitostech, sovětskou vládou opětovně bylo prohlašováno, že tyto smlouvy jsou základnou pro trvalé vyrovnání oboustranných německo-sovětských zájmů, a že oba národové, respektujíce vzájemně režimy, jsou rozhodnuty nevměšovati se do vnitřních záležitostí druhé smluvní strany a dospěti k dobrému trvalému sousedství. Že se říšská vláda v tomto předpokladu hluboce zklamala, mělo se, bohužel, záhy ukázati.

II.

Vskutku již brzy po uzavření německo-ruských smluv Kominterna opět ve všech oblastech počala rozvíjeti činnost. To se týká nejenom Německa samého, nýbrž i všech s Německem spřátelených nebo neutrálních států a evropských území, obsazených německými oddíly. Aby nebyly otevřeně porušovány smlouvy, byly změněny jenom metody a maskování bylo prováděno pečlivěji a rafinovaněji. Moskva se zřejmě domnívala, že ustavičným pranýřováním domnělé „imperialistické války Německa" musí vyvažovati účinek uzavření paktu s národně socialistickým Německem. Silná a působivá obranná činnost policejní nutila při tom Kominternu k tomu, aby se o svou rozkladnou a zpravodajskou činnost v Německu pokoušela oklikou přes ústředí v zemích sousedících s Německem. Používala při tom někdejších německých komunistických funkcionářů, kteří měli provádět v Německu rozkladnou činnost a připravovati sabotáže. Komisař GPU Krylov řídil za tím účelem systematické školení. Kromě toho byla provozována intensivní rozkladná činnost směřující do území obsazených Německem, do Protektorátu a obsazené Francie, také však do Norska, Holandska, Belgie atd. Sovětoruské zastupitelské úřady, tak zvláště generální konsulát v Praze, poskytovaly při tom cennou pomoc. Pomocí rozhlasových vysílacích a přijímacích stanic byla udržována čilá zpravodajská služba, která podává dokonalý důkaz o práci Kominterny, namířené proti Německé Říši. Také o celkové ostatní rozkladné a vyzvědačské práci Kominterny jest po ruce obsáhlý dokumentární materiál, svědecký i listinný. Dále byly vytvořeny sabotážní skupiny, které měly vlastní laboratoře, v nichž se zhotovovaly zápalné a tříštivé bomby pro sabotážní akce. Takové útoky byly na příklad spáchány proti neméně než 16 německým lodím.

Vedle této rozkladné a sabotážní práce bylo vyzvědačství. Tak bylo přesídlení Němců ze Sovětského Ruska do vlasti využíváno k tomu, aby tito němečtí lidé nejodpornějšími prostředky byli získáváni pro cíle GPU. Nejenom muži, nýbrž i ženy byly hanebným způsobem donucovány, aby se zavázaly pro službu v GPU. Dokonce ani sovětoruské velvyslanectví v Berlíně v čele s velvyslaneckým radou Kobulovem neostýchalo se bezohledně zneužívat práv exteritoriality k špionážním účelům. Dále byl pak člen ruského konsulátu Mochov hlavou ruské vyzvědačské sítě, která se táhla po celém Protektorátě. Další případy, při nichž se policii podařilo včasně zakročiti, poskytly jasný a jednoznačný obraz o těchto rozsáhlých sovětoruských rejdech. Celkový obraz ukazuje zcela nesporně, že Sovětské Rusko provozovalo proti Německu ve velkém rozsahu illegální rozkladnou, sabotážní a teroristickou činnost a vyzvědačství v politickém, vojenském i hospodářském směru.

Pokud se týče rozkladné práce Sovětského Ruska, provozované v Evropě mimo hranice Německa, rozprostírala se tato práce skoro na všechny s Německem spřátelené, nebo jím obsazené evropské státy. Tak na př. *v Rumunsku* letáky, zasílané komunistickou propagandou z Ruska, líčily Německo jako odpovědné za všechny potíže, aby tak byla vyvolána protiněmecká nálada. Totéž se zřetelně projevuje od léta r. 1940 *v Jugoslavii.* Letáky vyzývaly tam k protestu proti paktování Cvetkovičova režimu s imperialistickými vládami v Berlíně a Římě. Na jedné schůzi komunistických funkcionářů v Záhřebě byl označen celý evropský jihovýchod od Slovenska až po Bulharsko za ruský protektorát, k němuž dojde po vojenském oslabení Německa jimi očekávaném. Na bělehradském sovětském vyslanectví padl německým oddílům do rukou dokumentární důkaz sovětoruského původu této propagandy. Zatím co komunistická propaganda v Jugoslavii se snažila využívati

nacionalistických hesel, působila *v Maďarsku* především mezi rusínským obyvatelstvem, jemuž slibovala nastávající osvobození Sovětským Ruskem. Zejména živé bylo protiněmecké štvaní *na Slovensku,* kde se otevřeně agitovalo pro připojení k Sovětskému Rusku.

Ve *Finsku* působilo pověstné „Sdružení pro mír a přátelství se Sovětským svazem", které v součinnosti s vysílací stanicí Petroskoj snažilo se tuto zemi rozložiti a pracovalo při tom v duchu naprosto nepřátelském Německu.

Ve *Francii, v Belgii a v Holandsku* štvalo se proti německým okupačním úřadům. Stejné štvaní bylo provozováno v *Generálním gouvernementu* a to pod nacionální a panslavistickou rouškou. Jakmile bylo německými a italskými oddíly obsazeno *Řecko,* ujala se i tam sovětoruská propaganda díla. Celkový obraz ukazuje systematickou, ve všech zemích Sovětským Ruskem provozovanou kampaň proti pokusu Německa zříditi v Evropě trvalý řád.

Souběžně jde přímá propagační protiakce proti opatřením německé politiky. Tato protiakce prohlašuje opatření ta za protiruská a snaží se získati jednotlivé země pro Sovětské Rusko proti Německu. V *Bulharsku* agitovalo se proti připojení k Paktu tří mocností a pro garanční pakt s Ruskem, v Rumunsku infiltrací do Železné gardy a zneužitím jejích předáků, mimo jiné Rumuna Grozy, byl inscenován pokus o puč, za kterým v pozadí stáli bolševičtí agenti Moskvy. Říšská vláda má o tom zcela nesporné důkazy.

Pokud jde o *Jugoslavii,* dostalo se říšské vládě dokladů o tom, že jugoslávský delegát Georgevič již v květnu 1940 v Moskvě v rozhovoru s panem Molotovem nabyl přesvědčení, že je tam Německo považováno za „mocného zítřejšího nepřítele". Ještě jednoznačnější byl postoj Sovětského Ruska k žádostem o zbraně, projeveným se strany srbského vojenského velení. V listopadu 1940 prohlásil šéf

sovětoruského gen. štábu jugoslávskému vojenskému atašé: „Dáme vše, oč požádáno, a to ihned!“ Ceny i způsob placení byly ponechány na vůli bělehradské vládě a byla položena jen jedna podmínka: *Udržet vše v tajnosti před Německem.* Když později Cvetkovičova vláda se sbližovala s mocnostmi Osy, začala Moskva dodávky zbraní protahovati. Stručně a přesně bylo to vysvětleno jugoslávskému vojenskému atašé na sovětském ministerstvu války. Inscenování bělehradského puče z 27. března t. r. bylo vrcholným bodem této konspirativní činnosti srbských spiklenců a angloruských agentů proti Říši. Srbský osnovatel a vedoucí tohoto puče a náčelník „Černé ruky“ pan Simič dlí ještě dnes v Moskvě a rozvíjí tam i nyní v úzkém styku se sovětoruskými propagačními úřady aktivní činnost proti Říši.

Shora uvedená konstatování jsou malým výsekem z obrovské rozsáhlé propagační činnosti SSSR. v Evropě proti Německu. Aby tedy zahraničnímu světu byl podán celkový přehled o činnosti sovětoruských úřadů v tomto směru od uzavření německo-ruských smluv a aby byl světové veřejnosti umožněn úsudek, předloží říšská vláda veřejnosti veškeren rozsáhlý materiál, který má k disposici. Úhrnem musí říšská vláda konstatovat:

Sovětská vláda při uzavření smluv s Německem opětovně dala jasné prohlášení, že nehodlá se ať přímo či nepřímo vměšovati do německých věcí. Při uzavření přátelské smlouvy prohlásila slavnostně, že bude spolupracovati s Německem, aby v souladu s opravdovými zájmy všech národů byl učiněn konec válečnému stavu mezi Německem na jedné a Anglií a Francií na druhé straně a aby tohoto cíle bylo dosaženo co nejdříve. Tato sovětská ujednání a prohlášení ve světle shora uvedených a v dalším průběhu války vždy jasněji se projevujících skutečností ukázala se vědomým uváděním v omyl a klamáním. Ani všechny výhody, jichž dosáhla jen v důsledku německého přátel-

ského postoje, nedovedly pohnouti sovětskou vládu k loyálnímu postupu vůči Německu. Říšská vláda se naopak musila přesvědčiti o tom, že *Leninova* these, tak jak byla znovu výslovně uvedena ve „Směrnicích pro komunistickou stranu na Slovensku" v říjnu 1939 a podle níž „s některými jinými zeměmi možno uzavírati pakty, jestliže to slouží zájmům sovětské vlády a zneškodnění odpůrce", byla kmotřenkou i při uzavření smluv z roku 1939. Uzavření těchto smluv o přátelství bylo takto pro sovětskou vládu pouze taktickým manévrem. Vlastním cílem bylo docíliti pro Rusko výhodných ujednání a připraviti tím současně další mocenský postup Sovětského svazu. Vůdčí myšlenkou zůstalo oslabení nebolševických států, aby bylo možno snadněji je rozložit a ve vhodný čas poraziti. V jednom z dokumentů, nalezených po obsazení Bělehradu na tamním sovětském vyslanectví, bylo to s brutální jasností vyjádřeno těmito slovy: „SSSR bude reagovati teprve ve vhodné chvíli. Mocnosti Osy rozptýlily dále své bojové síly a proto SSSR znenadání vyrazí proti Německu." Sovětská vláda v Moskvě nesledovala hlasů ruského národa, který si přál žíti čestně v míru a přátelství s německým národem, nýbrž pokračovala ve staré bolševické politice dvojí tváře a vzala tak na sebe těžkou odpovědnost.

III.

Jestliže již propagační rozkladná činnost Sovětského svazu v Německu a ostatní Evropě nepřipouští žádné pochybnosti o jeho postoji vůči Německu, pak chování sovětské vlády vůči Německu na poli *zahraničně politickém a vojenském* od uzavření německo-ruských smluv mluví řečí ještě srozumitelnější. V Moskvě při rozhraničení zájmových sfér prohlásila sovětská vláda říšskému ministru zahraničních věcí, že s výjimkou území

bývalého polského státu, jež se tehdy nacházela v rozkladu, nemá v úmyslu obsazovati, bolševisovati nebo anektovati státy, ležící v její zájmové sféře. Ve skutečnosti však, jak průběh událostí ukázal, politika Sovětského svazu v této době směřovala výlučně k jedinému cíli, to jest k tomu, aby vojenská moc Moskvy v prostoru mezi Ledovým mořem a Černým mořem, všude, kde se jí to zdálo možným, byla posunuta na západ a aby bolševisace byla vnesena dále do Evropy.

Vývoj této politiky vyznačuje se těmito etapami:

1. Vývoj byl zahájen uzavřením tak zvaných paktů o pomoci s *Estonskem, Lotyšskem* a *Litvou* v říjnu a listopadu 1939 a zřízením opěrných vojenských bodů v těchto zemích.

2. Další sovětoruský šachový tah platil Finsku. Když finská vláda odmítla sovětoruské požadavky, jejichž přijetí bylo by zničilo suverenitu svobodného finského státu, vyvolala sovětská vláda vytvoření komunistické pseudovlády Kusinenovy a když finský národ odmítl každý styk s touto vládou, došlo k ultimatu Finsku a koncem listopadu 1939 ke vpádu ruské armády. Ve finsko-ruském míru, uzavřeném v březnu, musilo Finsko odstoupiti část svých jihovýchodních provincií, které ihned propadly zbolševisování.

3. O několik měsíců později, to jest v červenci 1940, zahájil Sovětský svaz postup proti *baltickým státům.* Litva podle první moskevské smlouvy patřila do sféry zájmů německých. Na přání Sovětského svazu zřekla se říšská vláda, i když s těžkým srdcem, ve druhé smlouvě pro zachování drahého míru svých zájmů v převážné části této země ve prospěch Sovětského svazu, při čemž pruh tohoto území zůstal ještě v německé zájmové sféře. Po ultimatu ze dne 15. června 1940 obsadil Sovětský svaz celou Litvu, to jest i onu část Litvy, která zůstala v zá-

jmové sféře německé, aniž o tom vyrozuměl říšskou vládu, takže nyní SSSR posunul se přímo až na celou hranici Východního Pruska. Když pak později počalo se o této věci jednati s Německem, říšská vláda po obtížném vyjednávání, chtějíc učiniti další krok k přátelské úpravě, přenechala Sovětskému svazu i tuto část Litvy. Krátce potom stejným způsobem, zneužitím paktů o pomoci, uzavřených s těmito státy, byly vojensky obsazeny i *Lotyšsko* a *Estonsko*. Celé Pobaltí bylo nyní, v rozporu s výslovným moskevským ujištěním, zbolševisováno a několik málo týdnů po obsazení sovětskou vládou prostě anektováno. Současně s anexí došlo na celém severním úseku sovětoruské mocenské posice proti Evropě k prvnímu silnému soustřeďování ruské armády. Jenom mimochodem budiž zde uvedeno, že hospodářská ujednání s těmito státy, která podle moskevských dohod neměla býti dotčena, byla sovětskou vládou jednostranně zrušena.

4. V moskevských smlouvách při rozhraničení zájmů v bývalém polském státním území bylo výslovně dohodnuto, že nebude se díti žádná politická agitace přes tyto zájmové hranice, nýbrž že činnost okupačních úřadů obou stran bude omezena výslovně na mírumilovnou výstavbu těchto území. Říšská vláda má nezvratné důkazy, že Sovětský svaz přes tato ujednání již brzy po obsazení těchto území nejen dovoloval protiněmeckou agitaci směrem do Generálního gouvernementu, nýbrž že ji podporoval, současně s bolševickou propagandou, směřující do Gouvernementu. I do těchto oblastí ihned po obsazení byly přeloženy silné ruské posádky.

5. Ještě v době, kdy německá armáda na západě byla v boji proti Francii a Anglii, došlo k náporu Sovětského svazu proti *Balkánu*. Ačkoli sovětská vláda při moskevských jednáních prohlašovala, že se své strany nikdy nedá podnětu k řešení besarabské otázky, obdržela říšská

vláda 24. června 1940 od sovětské vlády sdělení, že jest nyní odhodlána řešiti besarabskou otázku násilím. Současně bylo sděleno, že sovětské nároky vztahují se též na Bukovinu, tedy na území, které bylo starou rakouskou korunní zemí, nikdy k Rusku nepatřilo a o němž v Moskvě svého času vůbec nebylo mluveno. Německý velvyslanec v Moskvě sovětské vládě prohlásil, že její rozhodnutí přichází pro říšskou vládu naprosto nečekaně a že by musilo vésti k vážnému poškození německých hospodářských zájmů v Rumunsku, jakož i k poruchám v životě silné tamní německé kolonie i německého živlu v Bukovině. Pan Molotov na to odpověděl, že věc neobyčejně spěchá, a že Sovětský svaz očekává zaujetí stanoviska říšské vlády v této otázce do 24 hodin. Přes tento briskní postup vůči Rumunsku říšská vláda i tentokráte pro udržení míru a svého přátelství se Sovětským svazem zakročila v jeho prospěch. Poradila rumunské vládě, která se obrátila na Německo o pomoc, aby povolila, a doporučila jí, aby Besarabii a severní Bukovinu postoupila Sovětskému Rusku.

Spolu se souhlasnou odpovědí rumunské vlády předložilo Německo vládě sovětské prosbu rumunské vlády, aby jí poskytla dostatečného času na evakuaci těchto velkých území a na zabezpečení života a majetku tamních obyvatel. Sovětská vláda však dala Rumunsku opět ultimatum a započala ještě před jeho uplynutím 28. června s obsazováním částí Bukoviny a současně celé Besarabie až po Dunaj. Také tyto kraje byly Sovětským svazem ihned anektovány, zbolševisovány a tím opravdu ruinovány.

Obsazením a bolševisací veškeré zájmové sféry ve východní Evropě a na Balkáně, kterou říšská vláda v Moskvě Sovětskému svazu přenechala, jednala sovětská vláda jasně a jednoznačně proti moskevským dohodám. Přes to zaujala říšská vláda ještě i po tom vůči SSSR stano-

visko více než loyální. Ve válce finské a v baltické otázce chovala se naprosto zdrženlivě, v besarabské otázce podporovala stanovisko sovětské vlády vůči vládě rumunské a, třeba s těžkým srdcem, smířila se se skutečnostmi, vytvořenými sovětskou vládou. Mimo to však ještě, aby již předem podle možnosti vyloučila rozpory mezi oběma státy, podnikla velkorysou přesídlovací akci, kterou všechny Němce z krajů, obsazených Sovětským svazem, přivedla nazpět do Německa. Říšská vláda jest toho názoru, že sotva mohl býti podán lepší důkaz jejího přání docíliti trvalého uklidnění ve vztazích s SSSR.

IV.

Pronikáním Ruska na Balkán dostaly se územní problémy v tomto prostoru do pohybu. Rumunsko a Maďarsko obrátily se v létě v roce 1940 na Německo, aby urovnalo jejich sporné územní otázky, když v důsledku těchto rozporů, živených anglickými agenty, vznikla koncem srpna ostrá krise. Hrozilo bezprostřední vypuknutí války mezi Rumunskem a Maďarskem. Německo, které opětovně bylo požádáno Maďarskem i Rumunskem o prostředkování v tomto sporu, povolalo, přejíc si zachovati na Balkáně mír, společně s Italií oba státy na konferenci do Vídně a na jejich žádost vyneslo tam dne 30. srpna 1940 *vídeňský rozhodčí výrok*. Tím byla pevně stanovena nová maďarsko-rumunská hranice, a aby rumunská vláda mohla obhájiti vůči svému národu územní oběti, které přinesla, a aby bylo pro budoucnost zabráněno jakémukoli sporu v tomto prostoru, Německo a Italie převzaly záruku za zbývající území rumunského státu. Poněvadž ruské nároky v tomto prostoru byly uspokojeny, nemohla tato záruka žádným způsobem mířiti proti Rusku. Přes to

vznesl Sovětský svaz stížnost a na rozdíl od svých dřívějších prohlášení, podle nichž získáním Besarabie a severní Bukoviny jeho aspirace byly uspokojeny, vyhlásil svůj další zájem na balkánských otázkách, které zprvu nebyly blíže definovány.

Od tohoto okamžiku rýsuje se stále zřetelněji proti Německu namířená politika sovětského Ruska. Říšská vláda dostává nyní stále konkretnější zprávy, že jednání anglického velvyslance Crippse vedená již delší dobu v Moskvě vyvíjejí se příznivě. Současně dostává se říšské vládě dokladů o intensivních vojenských přípravách Sovětského svazu ve všech oborech. Tyto doklady jsou mimo jiné nově potvrzovány v Bělehradě nalezenou zprávou jihoslovanského vojenského atašé v Moskvě ze 17. prosince 1940, v níž m. j. se doslova praví: „Podle údajů ze sovětských kruhů jest zbrojení letectva, pancéřové zbraně a dělostřelectva na podkladě zkušeností ze současné války v plném chodu a v jádře bude skončeno *do srpna 1941. To jest pravděpodobně také krajní (časová) mez, až po kterou nelze očekávati citelných změn v sovětské zahraniční politice.*“

Přes nikoli přátelský postoj Sovětského svazu v otázce balkánské vyvíjí Německo nyní nové úsilí o dorozumění se Sovětským svazem tím, že říšský ministr zahraničních věcí v dopisu panu Stalinovi podává obsáhlé líčení politiky říšské vlády od moskevských ujednání. V dopisu poukazuje se obzvláště na toto: Při uzavření paktu tří mocností Německem, Italií a Japonskem bylo jednomyslně zastáváno hledisko, že tento pakt nijak není namířen proti Sovětskému svazu, nýbrž že přátelské vztahy všech tří mocností a jejich smlouvy s SSSR mají zůstati touto smlouvou naprosto nedotčeny. V berlínském paktu tří mocností bylo to také dokumentárně vyjádřeno. Zároveň vyslovuje se v dopisu přání a naděje, že se podaří přátelský poměr k Sovětskému svazu, jehož si mocnosti

paktu tří přejí, společně dále vyjasniti a dáti mu konkretní formu. Aby tyto otázky byly dále projednány, zve říšský ministr zahraničních věcí pana Molotova do Berlína.

Za návštěvy pana Molotova v Berlíně říšská vláda je nucena konstatovati, že Rusko jest ochotno k opravdové přátelské spolupráci s mocnostmi trojpaktu, a zejména s Německem, jen tehdy, jestliže je Německo ochotno zaplatiti za to cenu, Sovětským svazem žádanou. Tato cena záleží v dalším pronikání Sovětského svazu na severu a na jihovýchodu. Evropy. Pan Molotov položil v Berlíně a v následujících pak diplomatických rozhovorech s německým velvyslancem v Moskvě tyto požadavky:

1. Sovětský svaz si přeje dáti Bulharsku záruky a uzavříti kromě toho s tímto státem pakt o vzájemné pomoci po vzoru paktů se státy v Pobaltí, to znamená tedy s vojenskými opěrnými body, při čemž pan Molotov prohlašuje, že nehodlá dotýkati se vnitřního režimu Bulharska. Také návštěva ruského komisaře Soboleva v Sofii v té době platila uskutečnění tohoto cíle.

2. Sovětský svaz požaduje smluvní ujednání s Tureckem o vytvoření základny pro pozemní i námořní síly SSSR na Bosporu a v Dardanelách na podkladu dlouhodobého nájmu. Pro případ, že by se Turecko neprohlásilo s tím srozuměno, mají se Německo a Italie připojiti k ruským diplomatickým opatřením, aby vynutily tento požadavek. Požadavky tyto cílí k ovládnutí Balkánu Sovětským svazem.

3. Sovětský svaz prohlašuje, že se cítí opět ohrožen Finskem a žádá proto, aby Německo vydalo Finsko úplně na pospas, což prakticky znamená obsazení tohoto státu a vyhlazení finského národa.

Německo samozřejmě nemohlo přijmouti tyto ruské požadavky, které sovětskou vládou byly označeny za podmínky přistoupení k mocnostem paktu tří. Tím ztroskotaly snahy

mocností paktu tří o dorozumění se Sovětským svazem. Důsledkem tohoto německého postoje bylo, že Rusko zesílilo svou politiku nyní již stále více otevřeně namířenou proti Německu a že se jasně projevila jeho stále těsnější spolupráce s Anglií. V lednu 1941 projevilo se toto odmítavé ruské stanovisko po prvé také na diplomatickém poli. Když totiž Německo v tomto měsíci učinilo v Bulharsku jistá bezpečnostní opatření proti vylodění britských oddílů v Řecku, poukázal ruský vyslanec v Berlíně v oficiální demarši na to, *že Sovětský svaz pohlíží na území Bulharska i obou mořských úžin jako na bezpečnostní pásmo Sovětského svazu a že nemůže nečinně přihlížeti k událostem v těchto oblastech, které ohrožují zájmy této bezpečnosti. Z toho důvodu varuje sovětská vláda před přítomností německých oddílů v území Bulharska a obou mořských úžin.*

Říšská vláda podala pak vládě sovětské zevrubný výklad o příčinách a cílech svých vojenských opatření na Balkáně. Poukázala na to, že Německo všemi prostředky zabrání každému pokusu Anglie, usaditi se v Řecku, že však nehodlá obsaditi mořské úžiny, nýbrž bude respektovati turecké výsostné území. Průchod německých oddílů Bulharskem nemůže býti považován za porušení bezpečnostních zájmů Sovětského svazu, říšská vláda se spíše domnívá, že těmito operacemi slouží i zájmům sovětským. Po provedení operací na Balkáně Německo svá vojska stáhne opět odtud zpět.

Přes toto prohlášení říšské vlády sovětská vláda se své strany ihned po vstupu německých oddílů uveřejnila na bulharskou adresu prohlášení, jež mělo *přímo nepřátelský ráz proti Německé Říši* a vyznívalo v tom smyslu, že přítomnost německých oddílů v Bulharsku neslouží míru na Balkáně, nýbrž válce. Vysvětlení tohoto postoje poskytly říšské vládě v té době se množící zprávy o stále užší

spolupráci mezi sovětským Ruskem a Anglií. Přes to Německo mlčelo i k tomu.

Téhož rázu je krytí týlu, které sovětská vláda v březnu 1941 dala Turecku pro případ, že by vstoupilo na Balkáně do války. Byl to, jak říšské vládě jest známo, důsledek anglo-ruských jednání za návštěvy britského zahraničního ministra v Ankaře, jehož úsilí směřovalo k tomu, aby touto cestou Rusko bylo stále těsněji zatahováno do anglické kombinace.

V.

Útočná politika sovětské vlády vůči Německu, která od té doby stále stoupala, a až dosud do jisté míry ještě zastřeně prováděná politická spolupráce mezi Sovětským svazem a Anglií stala se však před celým světem zjevnou, když počátkem dubna tohoto roku propukla balkánská krise. Dnes jest naprosto bezpečně zjištěno, že puč, zosnovaný Anglií v Bělehradě po přistoupení Jugoslavie k paktu tří mocností, byl inscenován v dohodě se Sovětským Ruskem. Již po dlouhou dobu, totiž od 14. listopadu 1940, Rusko tajně vyzbrojovalo Jugoslavii proti mocnostem Osy. Doklady, které říšské vládě po obsazení Bělehradu padly do rukou a které podávají objasnění o každé fázi těchto ruských dodávek zbraní Jugoslavii, dokazují to naprosto jasně. Když pak bělehradský puč se podařil, *uzavírá Rusko 5. dubna s ilegální srbskou vládou Simovičovou přátelský pakt,* který měl pučistům posíliti týl a jehož váha měla přijíti k dobru společné anglo-jugoslávsko-řecké fronty. Se zřejmým zadostučiněním americký státní podsekretář pan *Summer Welles,* když před tím byl měl několik rozmluv se sovětským velvyslancem ve Washingtoně, konstatuje k tomu 6. dubna 1941: *„Rusko-jugoslav-*

ský pakt může míti podle okolností největší význam, setkává se se všestranným zájmem a jsou důvody k domněnce, že jest to více než jen pakt o přátelství a neútočení.“

V téže době tedy, kdy německé vojsko bylo soustřeďováno na rumunském a bulharském území proti hromadnému vyloďování anglických oddílů v Řecku, pokouší se Sovětský svaz, nyní již ve zřejmém dorozumění s Anglií, vpadnouti Německu do zad tím, že

1. podporuje Jugoslavii otevřeně politicky a tajně vojensky;
2. pokouší se přiměti Turecko příslibem o krytí zad k útočnému postoji proti Bulharsku a Německu a k tomu, aby turecké armády nastoupily ve velmi nepříznivém vojenském postavení v Thrakii;
3. soustřeďuje sám velkou vojenskou moc na rumunské hranici v Besarabii a v Multansku;
4. počátkem dubna zástupce lidového komisaře v zahraničním komisariátu Višinskij v rozhovorech s rumunským vyslancem Gafencu v Moskvě činí náhle pokus zahájiti politiku rychlého sblížení s Rumunskem, aby přiměl tuto zemi k odpadnutí od Německa. Anglická diplomacie prostřednictvím americkým vynakládá v Bukurešti úsilí v témže směru.

Nastoupivší německé oddíly v Rumunsku a Bulharsku měly tedy podle anglo-ruského plánu býti tu napadeny se tří stran, totiž z Besarabie, z Thrakie a ze Srbska a Řecka. Pouze loyálnosti generála Antonescu, realistickému postoji turecké vlády a především rychlému německému zásahu a rozhodným vítězstvím německé armády jest vděčiti za to, že tento anglo-ruský plán byl zmařen. Jak se říšská vláda ze zpráv dověděla, skoro 200 jugoslá-

ských letadel, obsazených sovětoruskými a anglickými agenty, jakož i srbskými pučisty, za vedení pana Simiče uprchlo dílem do Ruska, kde tito důstojníci konají dnes v ruské armádě službu, dílem do Egypta. Již tato podrobnost vrhá zvláště výrazné světlo na těsnou spolupráci Anglie a Ruska s Jugoslavií.

Marně se sovětská vláda pokoušela při různých příležitostech zastříti skutečné záměry své politiky. Stejně, jako ještě v posledním údobí udržovala hospodářský styk s Německem, podnikla též řadu jednotlivých akcí, aby před světem předstírala normální nebo dokonce přátelský poměr k Německu. Sem patří na příklad to, že před několika týdny byli odstraněni vyslanci norský, belgický, řecký a jugoslávský, dále okolnost, že z podnětu britského velvyslance Crippse v dohodě s ruskou vládou britský tisk zachovával mlčení o německo-ruském poměru, a konečně také nedávno vydané dementi sovětské tiskové kanceláře Tass, které se snaží vylíčiti vztahy mezi Německem a Sovětským Ruskem jako zcela korektní. Tento zastírací manévr, který je v tak příkrém rozporu se skutečnou politikou sovětské vlády, nemohl přirozeně říšskou vládu uvésti v omyl.

VI.

Německu nepřátelská politika sovětské vlády byla po vojenské stránce provázena *stále rostoucím soustřeďováním všech k disposici jsoucích ruských branných sil na dlouhé frontě od moře Baltského až k moři Černému.* Již v době, kdy Německo bylo silně angažováno na západě ve francouzském polním tažení a kdy na východě byly jen zcela nepatrné části německých oddílů, započalo ruské vrchní velitelství se systematickým překládáním větších

vojenských částí k východním hranicím Říše, při čemž bylo zjištěno obzvláště velké soustřeďování sil proti Východnímu Prusku a Generálnímu gouvernementu, dále pak v Bukovině a v Besarabii proti Rumunsku. Také proti Finsku byly ruské posádky stále zesilovány. Přesunování stále nových ruských divisí z východní Asie a Kavkazu do evropského Ruska bylo dalším opatřením na tomto poli. Ačkoli sovětská vláda svého času prohlásila, že na příklad v Pobaltí umístí jen zcela nepatrné oddíly, došlo i v tomto prostoru po provedení okupační akce ke stále vzrůstajícímu soustřeďování ruských vojsk, jejichž síla se dnes odhaduje na 22 divisí. A tak vzniká obraz, kde ruské oddíly se posunovaly stále blíže k německé hranici, ačkoliv s německé strany nebyla učiněna žádná vojenská opatření, jimiž by tato ruská akce byla mohla býti odůvodněna. Teprve toto chování Ruska donutilo německou brannou moc k protiopatřením. Dále se posunuly dopředu jednotlivé svazy ruského vojska a letectva a letiště podél německé hranice byla obsazena silnými leteckými svazy. Od počátku dubna lze rovněž konstatovati vzrůstání případů porušení hranic, i to, že ruská letadla stále častěji přeletovala říšské výsostné území. Totéž platí podle sdělení rumunské vlády též o rumunském pohraničním území v Bukovině, v Multánsku a v Podunají.

Vrchní velitelství branné moci od počátku tohoto roku opětovně upozorňovalo říšské zahraničně-politické vedení na toto stále vzrůstající ohrožování říšského území ruskou armádou a zdůraznilo při tom, že tento nástup může vycházeti jen z útočných záměrů. Tyto zprávy vrchního velitelství branné moci se všemi podrobnostmi, jež obsahují, budou oznámeny veřejnosti.

Jestliže však mohly ještě býti sebemenší pochybnosti o útočném rázu ruského nástupu, pak jsou úplně odstraněny informacemi, které došly vrchnímu velitelství bran-

né moci v posledních dnech. Po provedení ruské všeobecné mobilisace nastoupilo dnes neméně než 160 divisí proti Německu. Pozorování z posledních dnů ukazuje, že seskupování ruských oddílů a zejména motorisovaných a pancéřových svazů děje se takovým způsobem, že ruské velitelství kdykoli může zahájiti na rozličných místech útočný postup proti německé hranici. Zprávy o zvýšené průzkumné a hlídkové činnosti i denně docházející hlášení o pohraničních incidentech a o bojích předních stráží mezi oběma armádami dovršují obraz nanejvýš napjaté vojenské situace, která se může vybíti každou chvíli. Zprávy, které dnes docházejí z Anglie o jednáních anglického velvyslance Crippse o ještě užší součinnost mezi politickým a vojenským vedením Anglie a Ruska, jakož i provolání dříve vždy Sovětům nepřátelského lorda Beaverbrooka, vyzývající k podpoře Ruska v jeho nastávajícím boji všemi silami, jež jsou po ruce, i výzva Spojeným státům, aby učinily totéž, vše to jasně dokazuje, jaký osud by nepřátelé chtěli přichystati německému národu.

Úhrnně musí tudíž říšská vláda učiniti toto prohlášení:

Proti všem závazkům, které převzala, a v příkrém rozporu se svými slavnostními prohlášeními sovětská vláda postavila se proti Německu.

Sovětská vláda

1. nejen pokračovala ve svých proti Německu a Evropě namířených rozkladných pokusech, nýbrž od vypuknutí války ještě je zesílila;

2. orientovala v míře stále rostoucí svou zahraniční politiku nepřátelsky proti Německu a

3. nastoupila se všemi svými brannými silami na německé hranici, připravena k útoku.

Tím sovětská vláda zradila a porušila smlouvy a ujednání s Německem. Zášť bolševické Moskvy proti nacionálnímu socialismu byla silnější než politický rozum. Bolševism stojí proti národnímu socialismu ve smrtelném nepřátelství. Bolševická Moskva se chystá vpadnouti do zad národně socialistickému Německu v jeho boji o bytí a nebytí.

Německo nehodlá nečinně přihlížeti k tomuto vážnému ohrožení své východní hranice. Vůdce dal proto německé branné moci rozkaz, aby všemi prostředky, které jsou po ruce, čelila tomuto nebezpečí. V nastávajícím boji jest si německý národ vědom toho, že nastupuje nejenom k ochraně domoviny, nýbrž že jest povolán k tomu, aby zachránil celý kulturní svět před smrtelným nebezpečím bolševismu a aby uvolnil cestu k opravdovému sociálnímu vzestupu v Evropě.

Berlin, dne 21. června 1941.

Zpráva

ZAHRANIČNÍHO ÚŘADU O PROPAGANDĚ A POLITICKÉ AGITACI SOVĚTSKÉ VLÁDY

Zahraniční úřad má rozsáhlé doklady o tom, že z Moskvy byla v ostatních zemích provozována velkoryse založená podvratná a převratná propaganda ve smyslu výslovně Německu nepřátelském. Stará myšlenka světové revoluce jest beze změny nadále sledována. Německo však i po uzavření německo-sovětské přátelské úmluvy jest stavěno na stejný stupeň s Anglií a s Francií a platí i nadále za kapitalistický stát, který musí býti zničen. Smlouvy s Německem při tom slouží pouze jako taktický prostředek k využití příznivé politické konjunktury.

Tyto tendence se projevují souhlasně v propagandě, provozované Sovětským Ruskem ve všech zemích. Jsou zejména jasně vymezeny ve *„Směrnicích pro vnitrostranickou, organisační a ideologickou kampaň komunistické strany na Slovensku“*, vydaných v říjnu 1939. Tyto směrnice navazují na výrok Leninův, podle něhož mohou býti uzavírány pakty i s jednotlivými kapitalistickými zeměmi, slouží-li tyto pakty zájmům Sovětské unie a umožňují učiniti odpůrce neškodným. Taktická spolupráce s Německem, praví se v těchto směrnicích dále, odpovídá úplně těmto slovům Leninovým. Cíl sovětské politiky jest označen těmito slovy: „Sovětská unie a její rudá armáda mohou beze ztrát držeti se v pohotovosti, aby ve vhodné chvíli a na vhodném místě napadly oslabeného nepřítele.“

Stejný myšlenkový postup vrací se pak v letácích, které byly rozšiřovány v nejrůznějších zemích Evropy. Tak v jednom ve Švýcarsku vytištěném letáku nynější sovětská politika jest opsána jiným Leninovým výrokem: „Jakmile budeme dosti silni, abychom veškerý kapitalismus srazili k zemi, uchopíme jej ihned za límec.“

Rovněž všechny v Moskvě vycházející deníky a časopisy opakují komunistům všech zemí stále a znovu heslo světové revoluce. Příznačný jest na příklad úvodník časopisu „Internacionalnij Majak" (1941, č. 1), který v článku nadepsaném „Leninova věc zvítězí v celém světě" vyvozuje: „Pod vedením velikého pokračovatele Leninova díla, soudruha Stalina, kráčí naše země odvážně a s přesvědčením kupředu, ke komunismu. Mezinárodní proletariát, potlačené a zubožené masy celého světa opakují s pevnou nadějí Leninova prorocká slova: „Ať buržoasie zatím ještě řádí, ať klidně vraždí tisíce dělníků, vítězství jest s námi, vítězství komunistické světové revoluce jest zajištěno". A dále: „Pod touto bojovou revoluční vlajkou, vlajkou komunistické internacionály, sdružují se proletáři a dělníci celého světa k poslednímu a rozhodnému úderu proti kapitalismu, za vítězství socialistické revoluce, za komunism." (Ročník 41., č. 4.). Ve stejném smyslu zdůrazňují vedoucí osobnosti v Moskvě ustavičně mezinárodní poslání Sovětské unie. Tak Molotov v jedné řeči z prosince 1939: „Pro mezinárodní komunistické hnutí jest Stalin nejenom vůdcem bolševismu a vůdcem SSSR, nýbrž i přirozeným vůdcem světového komunismu"; a v jednom článku z března 1940: „Zůstaneme až do konce věrni odkazu, že komunism musí vždy zůstati mezinárodním." A Stalin v řeči v lednu 1940 praví: „S Leninovými prapory zvítězili jsme v boji za říjnovou revoluci. S týmiž prapory zvítězíme v proletářské revoluci v celém světě."

Ruku v ruce s tímto štvaním k světové revoluci jde pro vnitrozemí určená a stále se zostřující válečná a ozbrojovací propaganda v Sovětském svazu samém. V nesčetných řečích a projevech jest národ vyzýván k vojenské pohotovosti a obětavosti a k ochotě k zasazení. Stačí připomenouti v této souvislosti manifest maršála Buděnného na přelomu roku 1940/41, ve kterém se mládež vybízí, aby stále myslila na to, „že v okamžiku, ve

kterém skoro celá zeměkoule je zachvácena válkou, musí býti svatě plněn pokyn Stalinův: Neúnavně držeti celou zemi ve stavu stálé bojové, mobilisované pohotovosti. Každý den, každou hodinu jest nutno seznamovati se s vojenskou vědou a ovládati ji, zatím co se připravujeme k vykonání bojového rozkazu. Stále jest nutno mysliti na to, že pouze bojovník, který v plném rozsahu ovládl vojenské vědomosti, může zasaditi nepříteli smrtelnou ránu." Koncem května 1941 píše okrskový komisař Batanov v „Pravdě", že je nutno, „aby Sovětská unie ze dne na den se připravovala k válce." Stále a stále přináší veškeren sovětský tisk totéž heslo: „Naše rudá armáda jest zbraní světové revoluce a světového proletariátu."

Tyto všeobecné, všude v Evropě propagované myšlenkové pochody trvalého úsilí o světovou revoluci i vnitrosovětská vojenská příprava pod dojmem vojenských úspěchů mocností Osy směřují stoupající měrou proti Německu a v jednotlivých zemích jsou doplňovány konkretní, stále sílící agitací proti Říši. Všechny zahraničně politické i vnitropolitické potíže různých evropských států mají při tomto štvavém tažení poskytnouti argumenty. V *Rumunsku* štvaní komunistů nezmírnilo se ani v prvních měsících po uzavření německo-ruské přátelské smlouvy. S úřední rumunské strany bylo německému vyslanci dne 15. února 1940 prohlášeno, že rumunští komunisté ve svých projevech a oběžnících jsou silně protinacionálně socialističtí a protiněmečtí; oficiální politikou Moskvy a Berlína nedají na sebe nikterak působiti. V souhlasu s tímto konstatováním zdůrazňuje komunistická propaganda v Rumunsku, že za vnitropolitické potíže a za hospodářskou nouzi jest odpovědno pouze Německo. Nacionalistické vášně, rozpoutané rozřešením sedmihradské otázky, jsou využívány ke štvaní proti vídeňskému rozhodčímu výroku a tím proti říšské vládě. Po přistoupení Rumunska k paktu tří mocností činí se — i když

nadarmo — pokusy poštvati obyvatelstvo proti německým oddílům. A to vše děje se tiskovinami a letáky, jejichž forma a tiskařská technika dávají najevo, že byly vyhotoveny v cizině a které podle sdělení příslušných rumunských úřadů byly do Bukurešti dopraveny kurýry sovětského vyslanectví.

V *Jugoslavii* rovněž lze od konce léta 1940 pozorovati obrat komunistické propagandy ve smyslu protiněmeckém. V jednom oběžníku správy drávského banátu v Lublani, zaslaném podřízeným úřadům s datem 5. srpna 1940, se praví, že podle dokladů, které jsou k disposici, komunistická propaganda oproti dřívější době cílí k tomu, „aby v budoucnu organisovala manifestace nepřátelské Německu a Italii". Toto tvrzení srbských úřadů jest potvrzováno komunistickými letáky, rozšiřovanými zejména ve Slovinsku. Tak v letáku rošiřovaném u příležitosti výročí německo-ruské smlouvy z 23. srpna 1940 jest napadána jugoslávská vláda, poněvadž prý provozuje politiku sblížení s Římem a Berlínem a chce Jugoslavii „zapřáhnouti do imperialistického vozu Německa a Italie". Zahraničně politicky tato propaganda žádá, aby Jugoslavie se opřela o Rusko. Podobně v komunistickém letáku rozšiřovaném v listopadu v Záhřebě jest napadán Maček, poněvadž prý „chce zemi zaprodati fašistickým imperialistům v Berlínu a v Římě". V jednom ve Slovinsku obíhajícím letáku, rozšiřovaném u příležitosti ruského revolučního dne 7. listopadu 1940, protestuje se „proti paktování Cvetkovičova režimu s imperialistickými vládami berlínskou a římskou". Témuž cíli sloužily masové demonstrace, které byly inscenovány se sovětské strany; když u příležitosti takového projevu jugoslávská policie provedla zatčení, vyšlo najevo, že mezi zatčenými byli zaměstnanci bělehradského sovětského vyslanectví.

Mezitím jsou v komunistických kruzích otevřeně vyhlašovány ruské dobyvačné záměry na Balkáně a proti

Německu. Tak oznamuje německé vyslanectví v Bělehradě dne 13. září 1940, že před několika týdny na zasedání komunistických funkcionářů strany v Záhřebě jeden účastník prohlásil, „že podle informací došlých z Ruska, území Slovenska, Maďarska, Jugoslavie, Bulharska, Rumunska, jakož i území v této době německými oddíly obsazeného polského prostoru budou označena za ruský protektorát. Nová úprava může prý však býti provedena teprve, až dojde k očekávanému vojenskému oslabení Německa". Že podobná hesla o chystaném záměru Sovětského Ruska proti Německu byla s ruské strany srbským komunistům a přátelům Sovětů opravdu dávána, dokazuje spis, který byl po obsazení Bělehradu nalezen na tamním sovětském vyslanectví a v němž je shrnuto, jakým způsobem bylo s ruské strany rusofilským srbským skupinám líčeno stanovisko Sovětského svazu po přistoupení Rumunska k mocnostem Osy. V tomto spisu, napsaném v ruské řeči a pocházejícím podle obsahu z podzimu 1940, se praví:

„SSSR bude reagovati teprve v dané chvíli. Mocnosti Osy roztříštily své bojové síly a proto SSSR znenadání udeří na Německo. Při tom SSSR překročí Karpaty, což bude znamením pro revoluci v Uhrách. Maďarskem potáhnou oddíly do Jugoslavie, proniknou k Jaderskému moři a oddělí Balkán a Blízký východ od Německa. Kdy se tak stane? V tom okamžiku, který Sověty budou považovati za nejvhodnější pro úspěch tohoto podniku! Zároveň vypukne revoluce ve Francii.

V Jugoslavii v té míře, v jaké se zhorší nynější hospodářská situace, masy budou stále více radikalisovány. Bude-li zima právě tak chladná, jak bude plná hladu, pak Jugoslavie stane se na jaře sudem prachu, ke kterému bude třeba pouze přidržeti zápalku."

V *Bulharsku* byl německo-sovětský přátelský pakt komunistickou propagandou vydáván za úplnou kapitulaci Německa před silou Ruska a za nehorázného spílání

Německu byly činěny výzvy k dalšímu vedení boje proti fašismu a německo-italské agressi. S bulharské úřední strany bylo v létě v roce 1940 zjištěno všeobecné zesílení bolševistické propagandy v jihovýchodo-evropských státech. Také v Bulharsku snažila se bolševistická propaganda používati nacionalistických hesel. Tak na př. umírněná a odpovědnosti si vědomá politika bulharské vlády v dobrudžské otázce byla pranýřována jako slabošská a bylo naznačováno, že Sovětská unie by podporovala postup, který by šel dále.

V *Maďarsku* bolševická propaganda sotva mohla najíti pomocníky, poněvadž je tu ještě živá vzpomínka na hrůzovládu Bely Khuna. Tím prudčeji provádí proto Sovětská unie v územích s rusínskou menšinou, vrácených Maďarsku v březnu 1939, svou podzemní propagandu, kterou tu spojuje s aneksionistickými cíli. Tak na příklad oznamuje amsterodamský list „Algemeen Handelsblad" z 30. prosince 1939, že v oněch krajích všude jest viděti na zdích sovětské hvězdy a odznaky kladiva a srpu. Ustavičně a ve velkém rozsahu se rozdávají letáky, které velmi pravděpodobně jsou podloudně dováženy z Ruska. Tyto letáky tvrdily, že batuška Stalin, otec všech Rusů a kmenově příbuzných skupin, a bratr Vorošilov, chtějí osvoboditi ubohý potlačený rusínský národ od jeho maďarských násilnických pánů. Že Sovětská unie vskutku měla útočné záměry proti Maďarsku, dokazuje se v jedné v Athénách nalezené zprávě řeckého vyslanectví v Ankaře ze 3. února 1941. Podle ní sovětský vyslanec prohlásil svému řeckému kolegovi, „že Maďarsko *dosud* nemá se čeho obávati se strany Ruska", při čemž, „pro budoucnost nikterak nevyloučil opak".

Na *Slovensku* propaganda byla docela v duchu již uvedených „Směrnic", které obsahovaly do podrobností jdoucí pokyny pro práci komunistické strany. Boj proti stávající

vládě měl býti prováděn pronikáním do Hlinkovy gardy a do státních podniků. Vskutku byla provozována nadmíru čilá agitace letáky, nápisy na zdi, letáčky a komunistickými symboly, při čemž ostře protiněmecká tendence šla ruku v ruce se snahami, které otevřeně směřovaly k přivtělení země k Sovětské unii. Řízení této propagandy sovětským vyslanectvím v Bratislavě projevilo se tu zvláště nápadně; jak Havasova kancelář počátkem března 1940 dosvědčuje, byl agitační materiál tištěn v budově tohoto vyslanectví. Zvláště intensivní byly sovětoruské rejdy na východním Slovensku, kde spletité národnostní poměry poskytovaly záminku pro nacionalistická a panslavistická hesla.

Ve *Švédsku* komunistická strana není sice číselně zvlášť velká, avšak připadá jí zvláštní význam v rámci mezinárodní činnosti Kominterny. Poněvadž Švédsko jest jedinou evropskou zemí, která nezakázala komunism, byla do Švédska přeložena část komunistické činnosti, která byla dříve provozována v německé Ostmarce, v býv. Československu, ve Švýcarsku a ve Francii. Tak na příklad dříve v Basileji vycházející oficielní orgán Kominterny „Die Rundschau" tiskne se nyní ve Stockholmu. Hlavním propagačním orgánem švédských komunistů jest deník „Ny Dag", který má pro Sovětskou unii obzvláštní význam, poněvadž jest to jediný dosud pravidelně legálně vycházející komunistický deník v evropské neutrální zemi. Stanovisko tohoto listu vydržovaného Sovětským Ruskem jest stoupající měrou nepřátelské Německu, mimo to pak pečuje se o to, aby Německu nepřátelské projevy listu „Ny Dag" byly rozšířeny v celém světě. Tak uveřejnil tento list na příklad koncem dubna 1941 domnělý manifest německé komunistické mládeže, ve kterém jsou co nejostřeji odsuzována německá opatření proti Jugoslavii. Jaká péče byla věnována dalšímu mezinárodnímu rozšíření tohoto

protiněmeckého článku, líčí tato zpráva zpravodaje „New York Times“ ze Stockholmu z 29. dubna t. r.: „Dnešní vydání švédského komunistického časopisu bylo v uzavřené obálce zasláno anglickým a americkým dopisovatelům. Zmíněný manifest byl modře zaškrtnut, jako by švédská sekce Komunistické internacionály přikládala zvláštní cenu uveřejnění manifestu v zahraničí. Tento neobvyklý dokument, obsahující prudký útok na Hitlera a jeho politiku, obsahuje dále jasnou výzvu k povstání a k defaitismu. Vyhrožuje, že Moskva projeví svou nevůli. Dokument, tak se tu všeobecně soudí, pochází ve skutečnosti od Kominterny v Moskvě. Pozorovatelé ve Stockholmu považují manifest za nový a význačný příznak rychlého zhoršení vztahů mezi sovětským Ruskem a Německem.“

Ve *Finsku* bolševická propaganda za finsko-ruské války umlkla. Po uzavření míru přikročilo sovětské vyslanectví v Helsinki ihned k opětnému vybudování komunistické strany, která nejdříve byla organisována ve formě malých buněk. Pro opravdovou propagandu bylo vytvořeno „Sdružení pro mír a přátelství se Sovětskou unií“, mezi jehož členy — podle finského soudního rozsudku — byly četné zločinné živly. Pro tuto propagandu byl ruským státním rozhlasem poblíže finských hranic zřízen vysilač Petroskoj, který v nesčetných agitačních vysíláních snažil se rušiti vnitropolitický život Finska a udržovati finskou vládu ustavičně pod nátlakem. Také zde jest sledován cíl rušiti a kaliti přátelský poměr mezi Finskem a Německou říší.

Ve *Francii* bylo Moskvou systematicky rušeno úsilí francouzských politiků, kteří po porážce třetí republiky snažili se získati francouzské obyvatelstvo pro politiku spolupráce s Německem a pro politiku evropské solidarity. Členové Pétainovy vlády byli líčeni jako prodejní zrádci a žoldáci malých velkokapitalistických skupin, hospodářské

a sociální potíže Francie po porážce byly připisovány výlučně obsazení země Německem. Skoro všechny letáky a illegální časopisy končily výzvou k bolševické revoluci a ke spolupráci se Sovětským Ruskem, která povede k odstranění všech nesnází přítomnosti. Také v *Belgii* a v *Holandsku* protiněmecká komunistická agitace ve stejném smyslu jest nadmíru čilá.

V *Generálním gouvernementu* byla zahájena sovětská propaganda ihned po rozhraničení německých a ruských zájmových oblastí. Obrací se tu především panslavistickou myšlenkou na polský nacionalism a snaží se představiti se těmto kruhům jako budoucí osvoboditel od německého panství. Na druhé straně Rusové přirozeně se nestydí používati zejména Židů pro falšování cestovních pasů a prostředkování zpráv. V poslední době byl tu i učiněn marný pokus vniknouti se štvavou rozkladnou propagandou mezi německé oddíly.

Dokonce i v *Řecku,* podle zpráv tamějšího zmocněnce Říše, v několika málo týdnech, které uplynuly od německého vstupu, snažili se již bolševici poštvati řecký národ, ponechaný Anglií na holičkách, poznovu proti Německu a Italii. Jako všude v obsazených územích připravuje se i zde pro případ německo-ruské války revoluce a připojení k Sovětské unii jest prohlašováno za zázračný léčebný prostředek pro překonání všech obtíží.

Tak se pokoušela ruská propaganda ve všech evropských zemích využíti pro své světově revolucionářské rejdy potíží a převratů, které válka s sebou přinesla. Všude byla tato revoluční agitace spojena se štvaním, stoupajícím měsíc od měsíce a namířeným proti Říši a jejím pokusům, vytvořiti v Evropě nový, trvalý řád.

V úplné shodě s dříve již vylíčenou podzemní propagandou jsou i ostatní prostředky politické agitace, kterou Sovětská unie provádí v uvedených zemích. Tak se Moskva

opět a opět pokoušela rušiti prostředkující úlohu Německa při urovnání územních rozporů mezi Rumunskem, Maďarskem a Bulharskem a zabrániti přistoupení balkánských států k Paktu tří mocností. Německo-italská záruka za nové rumunské hranice byla zfalšována komunistickou agitací v protiruské bojové opatření. Proti přistoupení Bulharska k Paktu tří mocností pracovala pak Moskva s obzvláštním důrazem. Koncem listopadu 1940 byl ke králi Borisovi vyslán zvláštní delegát Sovětské unie, aby zabránil přiblížení Bulharska k mocnostem Osy a aby současně zatáhl Bulharsko do sovětských vod nabídkou garančního paktu. Rusové se pokoušeli podporovati toto poslání mobilisováním bulharských komunistů, kteří museli inscenovati fingované masové petice, zasílané vládě. Když o několik měsíců později Bulharsko dalo souhlas ke vstupu německých oddílů, sovětská vláda, ačkoli byla před tím říšskou vládou co nejpřesněji informována o příčinách a cílech německých opatření na Balkáně, učinila ze sebe přímo nástroj britské propagandy tím, že v úmyslně nepřátelském veřejném projevu tvrdila, že bulharský postup povede k zatažení této země do války, — — domněnka, která byla zatím zkušenostmi dostatečně vyvrácena.

V *Rumunsku* od podzimu 1940 sledovaly ruské snahy cíl zesilovati všemožně vnitropolitické nesnáze nového režimu a vyvoláváním nepokojů připravovati občanskou válku. Již v listopadu 1940 byli do legionářského hnutí vpašováni komunisté a placení agenti, kteří se pokoušeli využíti vnitřních rumunských rozporů pro temné cíle Moskvy. Vrcholným bodem komunistické akce, která se ohlásila již v listopadu 1940 v místních pokusech o puče, zejména v petrolejové oblasti, byl pokus o povstání extremistických legionářů dne 23. a 24. ledna 1941, který, jak je naprosto bezpečně zjištěno, byl v rozsáhlé míře podnícen a v život vyvolán bolševickými agenty a místními komu-

nistickými vůdci. Po ztroskotání puče uprchli někteří vůdcové povstání na sovětské vyslanectví, aby tak ušli svému zatčení. Německý vyslanec v Bukurešti podává dne 11. února 1941 tuto úhrnnou zprávu o pozadí pokusu o puč: „Převrat jest plánován ruskými živly, které tím chtěly vytvořiti mosty přes Rumunsko do Bulharska, jakož i agenty anglické tajné služby. Jedni i druzí ihned vystihli situaci a využili jí. Kdo zná jejich metody, jest si plně vědom toho, že měli ruku ve hře. Plánem bylo: vyvolávati zmatky za každou cenu, aby Rumunsko jako hospodářské a nástupní území Německa bylo uvedeno v neklid."

Právě tak jasně projevují se ruské intriky v chování Moskvy vůči Jugoslavii. Z nalezených francouzských dokladů dozvěděla se říšská vláda výroky ruského zahraničního komisaře Molotova, učiněné v květnu 1940 jihoslovanskému delegátu Georgeviči a které jasně prokazují, že Molotov v jednáních s Jugoslavií předem usiloval o to, aby se jevil jako odpůrce Německa, zatím co o Francii a Anglii mluvil ve výrazech, „které nenasvědčovaly žádné zlovůli". Při tom Molotov, jak oznamuje Georgevič, otevřeně naznačil možnost, že se Rusko postaví proti každému postupu Italie a Německa v Podunají. Mimo to sovětská vláda při této příležitosti podněcovala Jugoslavii k urychlenému zbrojení a oznámila, že jest ochotna podporovati toto zbrojení dodávkou zbraní na úvěr.

Georgevič nabyl v Moskvě dojmu, že Německo jest tam považováno za zítřejšího odpůrce. „Již dnes je Německo mohutným nepřítelem, proti kterému se v Moskvě připravují." Jugoslávský delegát má též za to, že může říci, že Rusko se snaží „všemi prostředky zpomaliti a nikoli ulehčiti dodávky, slíbené Německu". Na bělehradských vojenských místech byl ruský postup posuzován podobně. V záznamu, nalezeném v aktech jugoslávského generálního

štábu a datovaném 24. června 1940, se praví, že „zahraniční politika SSSR je úplně nezávislá na Německu, a že proto ani pro Německo samo překvapení nejsou vyloučena".

Základní postoj Ruska projevuje se obzvláště zřetelně v otázce ruských dodávek zbraní Srbsku, o čemž akta srbského ministerstva války v Bělehradě nalezená podávají toto objasnění:

V souhlasu s podnětem sovětské vlády předává srbský vyslanec v Moskvě dne 14. listopadu 1940 zástupci zahraničního komisaře Višinskému seznam válečného materiálu, jehož si Srbsko přeje. Již o týden později, dne 21. listopadu, byla srbskému vojenskému atašé ruským šéfem generálního štábu dána odpověď: „Dáme vše, co bylo požadováno, a to ihned." Ruská ochota šla ještě dále: Může prý býti dodáno ještě více materiálu; Jugoslavie prý může také sama určiti ceny a způsob placení. Jihoslovanský vojenský atašé mohl hlásiti, že s ruské strany „pozůstává ochota k rozsáhlému zásobování válečným materiálem". Jedinou podmínkou Rusů byla naprostá diskretnost; zejména muselo pak býti zabráněno tomu, aby se Německo, Bulharsko nebo Rumunsko něco dověděly o těchto dodávkách. Se strany jugoslávského vojenského atašé v Moskvě bylo opětovně vysloveno přání, aby tato jednání děla se výlučně přes vojenské instituce, poněvadž jinak prý jest třeba obávati se indiskretností. Obavy vojenských kruhů týkaly se především toho, že by se mocnosti Osy mohly dověděti o zamýšlených nákupech. Z toho jest zřejmo, že jugoslávské vojenské kruhy chápaly Ruskem nabízené vyzbrojení jako opatření namířené proti Ose. Nátlak Rusů na rychlé uzavření jednání projevil se dále v tom, že již následujícího dne — 22. listopadu — bylo ruským generálním štábem žádáno, aby již do příštího dne byly podány podrobné údaje, pokud jde

o typ požadovaných zbraní. Rusové při tom zdůraznili, že jest v nejvlastnějším zájmu Jihoslovanů ihned odpověděti. „Každé váhání jest prý velmi nebezpečné.“ Jihoslované podali na to 23. listopadu požadované podrobné údaje. V následujících týdnech jsou však s ruské strany jednání protahována. Jako důvod uvádějí se nejdříve technické okolnosti, později však otevřeně také důvody politické. Zřejmě má býti obchodu se zbraněmi využito jakožto prostředku nátlaku proti tehdy počínajícímu sblížení Cvetkovičovy vlády s mocnostmi Osy. Když uplynulo několik týdnů v pokusech o odstranění technických příčin Ruskem uváděných, hlásí jihoslovanský vojenský atašé v Moskvě dne 4. února 1941 doslova toto: „Dne 4. února mi sovětské ministerstvo války oznámilo, že jednání o dodávce válečného materiálu byla prodloužena v důsledku podepsání našeho paktu s Maďarskem a pro podepsání obchodní smlouvy s Německem. Tyto smlouvy se vykládají jako odklon od Ruska. V tom se ukazuje, právě tak jako ve zdůrazňování, že cena nehraje žádnou úlohu, že chtějí využíti našeho přání pro politickou hru.“ Zřejmě za vlády Cvetkovičovy k uzavření těchto jednání nedošlo.

Jak známo, bělehradský státní převrat a vláda Simovičova byly ruským rozhlasem a ruským tiskem živě vítány. Nepochybně pučisté byli posíleni již před převratem nadějemi na ruskou pomoc při svých plánech. Zdálo se, že naděje Simovičovy skupiny se splňují, když dne 5. dubna 1941 byl v Moskvě podepsán rusko-jugoslávský přátelský pakt a pakt o neútočení. Tato smlouva podle celkové situace může býti chápána pouze jako přímá provokace Německa a jako podněcování protiněmeckého postoje Simovičovy vlády a svého času nalezla také v celém světovém tisku odpovídající ohlas. Všude je zdůrazňována neslučitelnost této smlouvy s německými ujednáními. Jest považována za rozhodný obrat v německo-sovětských sty-

cích; mluví se dokonce o možnosti vstupu Sovětské unie do války proti Německu. Státní podsekretář Spojených států Summer Welles, když byl měl již před tím se sovětským velvyslancem ve Washingtoně několik rozhovorů, komentuje ruský krok takto: „Jugoslávsko-ruský přátelský pakt může míti podle okolností největší význam. Pakt se setká se všestranným zájmem. Jsou důvody míti za to, že jest to více než jenom pakt o přátelství a neútočení." Že uzavření paktu bylo i Simovičovou vládou chápáno jako výzva k boji proti Říši, vyplývá bezpečně a nesporně z dokumentárního konstatování vyslance Ninčiče — bratra zahraničního ministra ve vládě, která provedla státní převrat. Pro silnou spojitost mezi Simovičem a Sovětským Ruskem mluví dále ta okolnost, že po propuknutí bojů velký počet jugoslávských vojenských letadel uletěl do Ruska, aby tak letadla ušla zničení. Mimo to podle spolehlivých zpráv bylo jugoslávským důstojníkům nabídnuto sovětskou vládou použití v službách sovětských.

Dále jsou po ruce písemné důkazy, že Sovětské Rusko podávalo jugoslávskému a řeckému generálnímu štábu zprávy o stavu a pohybu německých a italských oddílů. Konečně z naprosto jistého pramene vešlo ve známost, že sovětská vláda dne 10. dubna navrhla jugoslávskému vyslanci dodávku válečného materiálu po Černém moři. Válečný materiál měl býti nejprve dopraven do pirejského přístavu. Tato zpráva ukazuje, že sovětská vláda podporovala jugoslávský boj proti Říši alespoň dodávkami zbraní a tím se snažila vpadnouti Říši do zad při jejím existenčním boji.

Celá tato politika spočívá zřejmě na politické a vojenské spolupráci Sovětské unie s Anglií a nyní též s Amerikou. Další příznak této spolupráce lze viděti na příklad v nařízení komisaře pro zahraniční obchod Mikojana, vydaném dne 18. března, jímž se zakazuje průvoz válečného mate-

riálu územím Sovětské unie. Je docela zřejmo, že toto ustanovení, které v první řadě směřovalo proti německému dovozu z Východní Asie, bylo jednostranně příznivé zájmům odpůrců Německa. V tomto smyslu bylo docela otevřeně komentováno a uvítáno anglickým a americkým tiskem.

Asi v téže době projevuje se též otevřeně diplomatická podpora, kterou Rusko poskytuje anglické vládě na Balkáně. Jak známo, sledovala cesta anglického zahraničního ministra Edena do Cařihradu ten účel, aby byla vybudována balkánská fronta s připojením Turecka a aby dle možnosti do tohoto kruhu byl zahrnut i Sovětský svaz, což mělo býti připraveno Edenovou cestou do Moskvy. I když k této cestě nedošlo, poněvadž Sovětský svaz nepokládal chvíli ještě za vhodnou, aby se formálně postavil na stranu odpůrců Německa, přece byla Moskva odhodlána postupovati v úzkém styku s Anglií, čehož bylo dosaženo cestou anglického velvyslance Crippse, podniknutou ruským vojenským letadlem do Ankary, a prostředkováním tamního sovětského velvyslance. Výsledkem tohoto rozhovoru bylo dne 25. března 1941 uveřejněné prohlášení, ve kterém Sovětský svaz, odvolávaje se na stávající pakt o neútočení, zaručoval Turecku co nejplnější neutralitu pro případ event. konfliktu. Jaký cíl při tom Sovětský svaz měl, bylo naznačeno korespondentem Associated Press v Ankaře těmito slovy: „Vyřazením možné ruské protiakce pro případ tureckého vstupu do války po boku Anglie pracuje Moskva ponejprv otevřeně a závažně proti německé diplomacii.“ Jestliže anglické plány na rozšíření války ztroskotaly tehdy o realistický postoj Turecka, pak nemění to nic na skutečnosti, že Rusko poskytlo pomoc anglickým zaměrům. Stejnou politiku sledovala Moskva s větším úspěchem vůči Jugoslavii, když v plné dohodě s Anglií podnítila bělehradské pučisty

k státnímu převratu a posílila je v jejich vůli k válce uzavřením přátelského paktu. Od té doby utvářely se vztahy mezi Sovětskou unií a Anglií na poli politickém a vojenském stále úžeji, jak zejména vyplývá ze zpráv, došlých v poslední době o cestě velvyslance Crippse do Londýna.

Konečně jsou ještě písemné doklady o tom, že jsou v chodu též jednání mezi Moskvou a Washingtonem, jejichž cílem je užší politické spojení mezi oběma těmito státy. Důvěrný oběžník, který zaslal sovětský vyslanec v Bukurešti dne 8. června řadě politicky jemu blízko stojících diplomatů, označuje triumfálně takovýto spolek za největší vojenskou a hospodářskou moc světa.

Zprávy

VRCHNÍHO VELITELSTVÍ BRANNÉ MOCI

ŘÍŠSKÉ VLÁDĚ O SOVĚTORUSKÉM NÁSTUPU

PROTI NĚMECKU

Vrchní velitelství branné moci

WFST/Abt. L/1 Op/ F. H. Qu. 13. I. 1941.

Nr. 00 110 a/41 g. Kdos.

Tajná věc velitelství.

Věc: Sovětoruské porušování hranic.

Zahraničnímu úřadu

k rukám pana velvyslance Rittera.

Když již na podzim minulého roku jednotlivá letadla SSSR byla přeletovala ve velké výši demarkační čáru směrem na západ, oznamuje vrchní velitelství branné moci, že opětně dne 10. I. 1941 u Wojciechowic cizí stroj zaletěl hluboko nad německé území. Výška letu asi 1200 m. Útvar a odznak prokázaly zcela jasně, že jde o letadlo SSSR. Vrchní velitelství branné moci prozatím neučiní protiopatření, dalo však pokyn, aby případná další porušení hranic byla stále hlášena.

Zahraniční úřad se o tom příslušně vyrozumívá.

Šéf vrchního velitelství branné moci

v zast.: podepsán Warlimont.

Vrchní velitelství branné moci

WFST/Abt. L/1 Op/ F. H. Qu. 1. března 1941.

Nr. 00 369 a/41 g. Kdos.

Tajná věc velitelství.

Věc: Sovětoruské porušování hranic.

Zahraničnímu úřadu

k rukám pana velvyslance Rittera.

Vrchní velitelství branné moci oznamuje, že v měsících lednu a únoru opětovně, nehledíc k případu uvedenému v dopise z 13. I., na nejrůznějších místech demarkační linie udály se sovětoruské lety přes hranice. Hlášení jsou zejména z krajiny severozápadně Chelmu a z Ostrolenky.

Poněvadž v této krajině německo-ruská zájmová hranice jest řekou Bugem obzvláště zřetelně vyznačena a proto orientování ze vzduchu je velmi snadné, došlo vrchní velitelství branné moci nyní k názoru, že při porušování hranic jde o vědomé provokace.

V této souvislosti poukazuje se též na projevy sovětoruských důstojníků o německo-ruském napětí známé zahraničnímu úřadu, kteréžto projevy svým záštiplným rázem podněcují Německu nepřátelskou propagandu nejenom v ruské branné moci, nýbrž i mezi ruským lidem. Vrchní velitelství branné moci poukazuje na vážnost důsledků, které by z toho mohly vyplynouti.

Německé letectvo dostalo stejně jako dříve pokyn ke krajní zdrženlivosti.

Šéf vrchního velitelství branné moci

v zast. podepsán J o d l.

Vrchní velitelství branné moci

WFST/Abt. L /1 Op/ F. H. Qu., 23. dubna 1941.

Nr.: 66 731 a/41 g. Kdos.

Tajná věc velitelství.

Věc: Sovětoruské porušování hranic.

Zahraničnímu úřadu

k rukám pana velvyslance Rittera.

Skoro denně docházející hlášení o dalším porušování hranic sovětoruskými letadly potvrzují názor vrchního velitelství branné moci, oznámený zahraničnímu úřadu v dopisu z 1. III., že tu jde o vědomé provokace se sovětoruské strany. Dne 1. IV. přeletěla dvě dvoumotorová letadla Typu SB 2 město Belz ve velké výši. Dne 11. IV. bylo pozorováno po jednom letadle u Malkinie a Ostrowu. Rovněž bylo 14. IV. hlášeno sovětské letadlo nad Langszorgenem. Několik letadel přeletělo zájmovou hranici dne 15. IV. v prostoru Dynow—Lodzina—s. Losko. Jenom dne 17. IV. bylo zjištěno nad německým územím 8 letadel a to 4 u Deumenrode a Swiddern, dne 19. IV. dvě letadla nad Malkinií, další letadlo ve výši 200 m (!) nad Ostrowicemi. Mimo to byla ještě hlášena řada letadel, jejichž státní příslušnost však v důsledku výšky letu nemohla býti nezvratně zjištěna. Podle směru letu a podle zjištění, provedených u německých svazů tam zasazených, není nijaké pochybnosti, že tu jde rovněž o přelety hranic letadly SSSR.

Vrchní velitelství branné moci musí nyní konstatovati, že stále vzrůstající přelety hranic mohou býti hodnoceny jen jako plánovité zasazení letectva SSSR nad výsostným územím Říše. Poněvadž mezitím, v důsledku

zesílení oddílů na druhé straně německé východní hranice, musely býti přivolány též další německé svazy k zajištění, nutno počítati se zvýšeným nebezpečím pohraničních incidentů, jež mohou míti těžké následky.

Příkazy vrchního velitelství branné moci ke krajní zdrženlivosti jsou přes to nadále v platnosti.

Šéf vrchního velitelství branné moci

v zast. podepsán J o d l.

Vrchní velitelství branné moci

WFST/Abt. L /1 Op/ F. H. Qu., 6. května 1941.

Nr.: 00 805/41 g. Kdos.

T a j n á v ě c v e l i t e l s t v í.

Věc: Sovětoruské porušování hranic.

Zahraničnímu úřadu

k rukám pana velvyslance Rittera.

Dodatkem k dopisu z 23. IV. oznamuje vrchní velitelství branné moci, že nyní i porušování hranic sovětoruskými vojáky vzrůstají v rozsahu, který vzbuzuje obavy.

1. Již počátkem prosince 1940 byli viděni v území mezi Jaroslawí a Sokalem na různých místech ozbrojení důstojníci a vojáci, kteří zřejmě systematicky pozorovali německo-ruské pohraniční území. Jde-li tu o příslušníky sovětoruské branné moci nebo o úředníky ruské celní stráže, nemohlo býti naprosto přesně zjištěno. V každém případě podařilo se Rusům, když se přiblížily německé hraniční hlídky, uniknouti v hustém křoví.

2. Opětovně byla učiněna stejná pozorování také u Smalodarsenu, Kamienczyku, Terespolu a Cabuce. Ve třech

posledních případech jde o sovětoruské vojáky a důstojníky, kteří s motorovým člunem přirazili k německému břehu Bugu a pak po delší čas kukátky prozkoumávali německé pohraniční území.

3. S odvoláním na telegraficky předem hlášené ostřelování nadporučíka Dallingera z div. štábu 291. divise vrchní velitelství branné moci podává tímto podrobnou zprávu AOK 18 v doslovném znění: „Nadporučík v z. Dallinger, vedoucí mapového oddělení 291. pěší divise, měl služební příkaz, aby se závodčím Giessenem div. map. oddělení přezkoumal a přesně stanovil prostory, které jsou pozorovány z ruských pozorovatelen i ruským průzkumem.

Při výkonu této činnosti v blízkosti pohraničního příkopu byl nadporučík Dallinger 25. IV. 41 v 16.30 v prostoru severovýchodně od Ramutten ostřelován ruskou stráží. Nadporučík Dallinger i závodčí Giessen se ihned kryli, zjistili čas i přesné místo svého pobytu a pokračovali pak ve svém pátrání, nyní však již ve vzdálenosti více jak 100 metrů od hranice. Jednomu úředníku pohraniční kontroly, který byl nablízku a výstřelem byl na případ upozorněn, nadporučík Dallinger případ ihned oznámil.

Nadporučík Dallinger, jemuž je přesně známo, jak hranice probíhá, byl bezpečně na německém území. Přesný náčrt polohy se připojuje."

Vrchní velitelství branné moci musí z těchto skutečností ve spojení s četnými, ustavičně vzrůstajícími přelety hranic nabýti přesvědčení, že sovětoruské vojenské vedení systematicky zasazuje všechny průzkumné prostředky, které má k diposici. I když příkazy vrchního velitelství branné moci, aby byla zachována úplná zdrženlivost, zůstávají nyní jako dříve v platnosti, přece musí vrchní velitelství branné moci co nejdůrazněji poukázati

na to, že z napjatého stavu, který nyní tu jest, mohou se každou chvíli vyvinouti ozbrojené srážky i většího rozsahu.

Šéf vrchního velitelství branné moci

v zast. podepsán J o d l.

Šéf
vrchního branného velitelství

WFST/Abt. L/I Op/ F. H. Qu., 11. května 1941.
Nr.: 00 886/41 g. Kdos.

T a j n á v ě c v e l i t e l s t v í.

Panu říšskému ministru vnitra.

Velevážený pane říšský ministře!

Vrchní velitelství branné moci pozoruje již několik měsíců se stále větší starostí vývoj nástupu ruských branných sil podél německé východní hranice.

Podle zpráv, které jsou zde po ruce, bylo při vypuknutí války v evropském Rusku asi 77 ruských střeleckých divisí, z toho méně než polovina v západoruském hraničním prostoru. Po skončení polského tažení zvýšil se tento počet na 114. I když vrchní velitelství branné moci tehdy vidělo jisté odůvodnění těchto opatření v obsazení východního Polska ruskými oddíly, jež ostatně bylo skoro bez boje, pak přece musilo po plánovitém zakončení těchto operací s tím větším údivem konstatovati další ještě vzrůst tohoto počtu na 121 divisí.

Od počátku tohoto roku přicházejí však skoro denně vrchnímu velitelství branné moci ze všech míst hranice

hlášení, která v svém celkovém hodnocení podala obraz rozsáhlého soustřeďování ruských oddílů na německé východní hranici. V důsledku bezohledného transportování střeleckých, motorisovaných a pancéřových divisí z prostoru asijského a z Kavkazu — zejména po rusko-japonském paktu o neútočení — zvýšil se jenom počet zjištěných střeleckých divisí v evropském Rusku 1. května 1941 na 143. Z toho jest 119 divisí v hraničním prostoru německo-ruském.

U pancéřových brigád a pancéřových divisí je toto stoupání počtu ještě značně vyslovenější. Od počátku roku jsou skoro všechny vůbec zjištěné motorisované a pancéřové jednotky v západním Rusku. K tomu přistupuje dalších 20 jezdeckých divisí a několik praporů parašutistů.

Stejný vývoj jest pozorovati také u ruského letectva. Stále rostoucí hromadění lehkých leteckých svazů na podporu armády svědčí o rychlém pokroku ve vybudování pozemních organisací v blízkosti hranic a přípravu dalekosáhlých leteckých bombových útoků silnými leteckými jednotkami hluboko do Německé Říše.

Dále poukazuje vrchní velitelství branné moci opětně na opakované výroky vyšších sovětoruských důstojníků, kteří při plánování a cvičení oddílů mluvili otevřeně o brzké ruské ofensivě.

Vrchní velitelství branné moci v důsledku těchto skutečností a ve spojitosti s případy porušování hranic sovětoruskými letadly a vojáky, o čemž zahraničnímu úřadu podávalo pravidelné zprávy, došlo k přesvědčení, že tento rozsah ruského nástupu na německé východní hranici rovnající se prakticky mobilisaci, může býti hodnocen již jen jako příprava pro ruská ofensivní opatření největšího rozsahu. Nebezpečí ozbrojeného konfliktu se hrozivě přiblížilo.

Skoro již ukončený nástup jeho branné moci umožňuje při tom sovětoruskému státnímu vedení volnou volbu zahájení útoku. Příslušná německá protiopatření jsou nyní nezbytna.

Heil Hitler!

Váš oddaný
podepsán Keitel.

Vrchní velitelství branné moci
WFST/Abt. L/I Op/ F. H. Qu., 8. června 1941.
Nr. 001 096 a/41 g. Kdos.

Tajná věc velitelství.

Věc: Sovětoruské porušování hranic.

Zahraničnímu úřadu
k rukám pana velvyslance Rittera.

V příloze předkládá vrchní velitelství branné moci souhrnnou zprávu o porušování hranic ruskými letci a vojáky od počátku roku. K tomu se poznamenává, že tento seznam omezuje se na takové případy, jejichž věcná podstata byla bezpečně zjištěna s různých stran. Že kromě toho došlo ještě k řadě dalších porušení hranic, bylo uvedeno již v dopise z 23. IV.

Z toho důvodu se poznovu a s největším důrazem poukazuje na hrozivé následky těchto poměrů na německé východní hranici, o nichž bylo psáno v dopise ze 6. V.

Šéf vrchního branného velitelství
v zast. podepsán Jodl.

Souhrnná zpráva o porušování hranic ruskými letadly a ruskými vojáky.

Běž. čís.	Doba	Místo	Poznámky
1.	10. 1.	Wojciechowice.	Patrně Rus, 1 km hluboko do německého území.
2.	4. 4.	Belz.	
3.	4. 4.	Belz,	3000 až 4000 m výška, dvoumot., patrně typy SB-2.
4.	11. 4.	Malkinia.	Zdržoval se asi půl hodiny nad německým územím.
5.	11. 4.	Ostrov Mazowiecký.	300 m výšky.
6.	14. 4.	Langszorgen.	Dvoumot. sovětské letadlo.
7.	15. 4.	Dynow—Lodzina—Losko.	Několik letadel přeletělo hranice.
8.	17. 4.	Deumenrode.	4 letadla.
9.	17. 4.	Swiddern.	4 jednomotorové jednoplošníky kroužily nad Swiddern ve výšce 1000 m.
10.	19. 4.	Malkinia.	Typ J-16 Rada; velká smyčka nad mostem přes Bug.
11.	19. 4.	Malkinia.	Od východu přes Malkiniu k západu.
12.	19. 4.	Ostrowice.	200 m výšky, odbočil k Baczi, bez označení.
13.	26. 4.	Suwalki.	Pět Rusů s vozidlem; jeden podporučík, jeden seržant, dva poddůstojníci, jeden muž: byli vyzbrojeni automatickými pistolemi.
14.	26. 4.	Kamienczyk.	Motorový člun se šesti osobami; patrně pořizovány snímky.
15.	26. 4.	Smalodarsen.	Dva ozbrojení sovětští vojáci pozorovali terén.

Běž. čís.	Doba	Místo	Poznámky
16.	27. 4.	Terespol.	Motorový člun se sedmi muži; důstojníci prohledávali německé pohraniční území.
17.	27. 4.	Cabuce.	Motorový člun přirazil k německému břehu Bugu.
18.	7. 5.	Turan.	Jednomot. jednoplošník.
19.	9. 5.	Lyck.	Dvoumotorové letadlo.
20.	9. 5.	Korzew.	Nebylo možno přesně rozeznat značku.
21.	9. 5.	Saranaki.	Sovětský dvouplošník ve výšce 30 m.
22.	9. 5.	Radeby.	3 až 4 km nad německým územím.
23.	10. 5.	Saranaki.	Kroužil 15 minut nad německým územím, patrně byly pořizovány snímky.
24.	10. 5.	Granne.	Tři letadla, výška 1500 metrů.
25.	10. 5.	Wieska.	Nálet z východního směru.
26.	10. 5.	Mogialnice.	Jedno sovětské letadlo.
27.	19. 5.	Drugen.	Dvě jednomotorová letadla kroužila dvakrát nad táborem říšské pracovní služby.
28.	21. 5.	Grajewo.	Jednomotor. letadlo ve výšce 1000 m.
29.	24. 5.	Ugniewo (5 km východně od Ostrowu).	Tři dvojplošníky.
30.	24. 5.	Gezjmki—Pozewo.	Jedno sovětské průzkumné letadlo (1200 až 1500 m výšky).
31.	24. 5.	Ostrow—Maz.	Patrně totéž letadlo jako č. 30.
32.	26. 5.	Ostrow—Maz —Zambrov.	Dvě sovětská letadla, jednomotorové dolnoplošníky, se zřetelně rozeznatelnou sovětskou výsostnou značkou (asi 3000 m výšky)
33.	26. 5.	Zamošč.	Jeden sovětský jednoplošník.

Běž. čís.	Doba	Místo	Poznámky
34.	26. 5.	Wojciechowice—Ostrolenka—Zamošč.	Jedno pozemní letadlo (jednoplošník), vyška asi 800 m, poznána výsostná značka Sovětského svazu (rudá hvězda).
35.	26. 5.	Narew-Baw (11.40 hod.).	Jedno sovětské jednosedadlové stihací letadlo (J-16) ve výšce 2000 m, přeletělo kasárny Woyiece, Kowo, nádraží Ostrolenka.
36.	26. 5.	Rozan.	Jedno jednomotorové letadlo ve výšce 1500 m.
37.	26. 5.	Lubicjewo (12.01 hod.).	Jedno sovětské jednosedadlové stihací letadlo (J-16) v malé výšce směrem k táboru Komrewo (patrně tentýž stroj jako pod číslem 34).
38.	2. 6.	Wisznice.	Jedno letadlo, výška asi 4000 m (jihovýchodně od Biala—Podlaska—Lomaczy).
39.	2. 6.	Nittken (15 km jihovýchodně od Larys).	Jedno letadlo ve výšce asi 8000 až 9000 metrů.
40.	5. 6.	Sarnaki.	Jedno sovětské letadlo přeletělo od severu Bug ve větší výšce směrem k Sarnaki (22 km severovýchodně od Biala—Podlaska).
41.	6. 6.	Goworowo.	Dva sovětské dvouplošníky, patrně R-5 nebo RZ, ve výšce 500 m nad Goworowo — Ostro — Maz — Ulkiewo.

Tajná věc velitelství.

Vrchní velitelství branné moci Berlín, 11. 6. 1941.
Ausl. Nr. 212/41 g. Kdos. Chefs.

Věc šéfova.

Jen po důstojníkovi!

Říšské vládě
prostřednictvím pana říšského ministra
zahraničních věcí.

Vrchní velitelství branné moci informovalo pravidelně říšskou vládu o tom, jak velice vojenský postoj sovětského Ruska nabyl v rostoucí míře hrozivého rázu. I když politický postoj Sovětského svazu ukazoval proměnlivou tvář a plnění smluv na hospodářském poli v podstatě nedávalo podnětu ke stížnostem, přece se mezi tím jasně ukázalo, že vojenská opatření Sovětského svazu směřují jednoznačně k přípravě útoku na Německou Říši.

Tento vývoj, který vedl k velkému nástupu rudé armády od Černého moře až po moře Severní, vypadá takto:

Na zlomu roku 1939—40 nebylo ještě žádných obav o bezpečnost německé východní hranice. Sovětský svaz při likvidaci Polska dával najevo krajně přátelský postoj. Již počátkem 1940 muselo však s podivem býti konstatováno, že Sovětský svaz nejen začal silně opevňovati své západní hranice, že nejenom vytvořil známé mrtvé pásmo podél hranic a zahájil překládání průmyslu do vnitrozemí, nýbrž i přikročil ve stále stoupající míře k zesílení pohraničních oddílů.

Dne 3. 9. 1939 stálo na území západně čáry Archangelsk—Kalinin—Poltava—západní cíp Krymu:

44 střeleckých divisí.
20 jezdeckých divisí.
3 motorisované a pancéřové brigády.

Z důvodu polského tažení Sovětský svaz do 28. 11. 39 zesílil tyto oddíly o 47 divisí a motorisovaných a pancéřových brigád na

76 střeleckých divisí,

21 jezdeckých divisí a

17 motorisovaných a pancéřových brigád.

Přes ukončení polského tažení toto zesilování pokračovalo ve velkém rozsahu. Tak přibylo k tomu do 12. 3. 40 nově alespoň dalších 16, pravděpodobně dokonce 25 divisí a motorisovaných brigád. Celková síla sovětoruských oddílů v západním pohraničním území činila podle toho uprostřed března 1940:

86—95 střeleckých divisí,

22 jezdeckých divisí a

22 motorisovaných a pancéřových brigád.

Zatím co s počátku spolupráce německých a sovětoruských úřadů na nové hranici v bývalém Polsku postupovala zdánlivě dobře a bez třenic, docházelo v zimě 1940 stále častěji k vážným incidentům. (Příloha 1.) Tyto incidenty odhalovaly vyslovený odpor a protiněmecké zaujetí sovětoruských pohraničních oddílů. Jejich chování bylo zcela neodůvodněno, poněvadž s německé strany projevovaly se zřetelně přátelské úmysly a usilovalo se o pokojné spolužití na hranici. Kdežto porušení hranic se strany Německa, jak se ukázalo, byla většinou nepatrná a vždy neúmyslná, porušení hranic se strany ruské byla daleko četnější, nesrovnatelně závažnější a měla často za následek úmrtí na německém území. Teprve na vážné rozklady německé říšské vlády porušování hranic s ruské strany se aspoň na čas zmenšilo.

Při obsazování baltických států sovětským Ruskem byla smluvně dohodnuta nejvyšší síla posádky na celkem 70.000 mužů. Tohoto čísla nebylo s počátku vůbec dosaženo. Tak byla síla okupační armády z 28. I. 39: 53.000

mužů a dne 1. 2. 40: 57.500 mužů. Obsazení bylo provedeno bez odporu; ani v další okupační době nedošlo nikdy v obsazených územích ke stavu, který by s vojenského hlediska byl vyžadoval zvýšení sovětoruských okupačních posádek. Přes to Sovětský svaz, když byl anektoval úplně tyto tři země, přikročil k tomu, že obsadil tato území neobyčejně silnými oddíly všech druhů zbraní. V podletí 1940 dosáhla síla této okupační armády okrouhle výše 250.000 mužů; v nynější době podle odhadu je na území bývalých baltických států 650.000 mužů. Dalším těžkým ohrožením Německa byl nástup velkých ruských sil na rusko-rumunské hranici, který započal v říjnu 1940. Když v září 1940 na přání tehdejší rumunské vlády bylo uvažováno a později provedeno vyslání německé vojenské mise do Rumunska, použila vláda SSSR této okolnosti k tomu, že soustředila v Besarabii a v Bukovině na rumunských hranicích značné oddíly pozemní armády i letectva a ponechala je tam. Úkolem těchto sil s počátku bylo vykonáváním nátlaku na balkánské státy zmenšiti německý vliv na Balkáně a znemožniti německé záměry na Balkáně směřující k pokojnému řešení. Od té chvíle, kdy vystupování anglických sil v Řecku bylo stále silnější, záležela však úloha ruských sil, shromážděných na rumunské hranici, zřejmě v tom, aby zasáhly při ozbrojené srážce, která po puči v Bělehradě z 27. března 1941 se stala nevyhnutelnou, a aby, postupujíce západním směrem, navázaly spojení s jugoslávskou brannou mocí a odřízly německé síly na Balkáně od jejich přísunových linií. Předpoklady pro útočné zasazení byly vytvořeny; letiště v blízkosti hranic obsazena, zásobovací základny vytvořeny, pancéřové svazy přisunuty, zpětné spoje zlepšeny a současně byly vytvořeny četné možnosti pro postup pohořím při hranici. Jen rychlými a rozhodnými německými válečnými úspěchy byly tyto plány zmařeny.

Jako červená nit táhne se lety 1940—41 nepřetržitý řetěz porušování německých výsostných hranic sovětoruským letectvem. Tak jenom v měsíci květnu 1941 sovětoruská letadla 27krát přeletěla německou hranici. Také porušování hranic sovětoruskými vojáky počátkem roku 1941 opět oživlo a nabývá poznenáhlu nesnesitelných forem.

Přesvědčivý obraz mimořádného sovětoruského soustřeďování sil na západní hranici podává tento souhrn z přílohy 2:

1. 9. 1939:

44 střeleckých divisí,
20 jezdeckých divisí,
3 motorisované a pancéřové divise

(dohromady kolem 65 divisí)

28. 11. 1939:

76 střeleckých divisí,
21 jezdeckých divisí,
17 motorisovaných a pancéřových brigád

(dohromady kolem 106 divisí)

1. 5. 1941:

118 střeleckých divisí,
20 jezdeckých divisí,
40 motorisovaných a pancéřových brigád

(dohromady kolem 158 divisí).

Vrchní velitelství branné moci vzhledem k tomuto zesílení oddílů rudé armády musilo poznenáhlu přeložiti na německou východní hranici značné síly. Toto přeskupení bylo způsobeno bezprostředně a výlučně hrozivým nástupem sovětoruským.

Ohrožení, které vzniká pro Německo z nástupu sovětoruské armády, odpovídá velmi pěstovaný protiněmecký duch této armády, který nepřátelskou propagandou jest

stále podněcován a udržován. O tom jsou po ruce nesčetné zprávy i od přátelských a neutrálních pozorovatelů.

Z čísla VI, přílohy 2, vyplývá, že nástup rudé armády v podstatě musí býti považován za ukončený. Neboť z celkových

170 střeleckých divisí,
33½ jezdecké divise,
46 motorisovaných a pancéřových divisí
jest v západním pohraničním území
118 střeleckých divisí,
20 jezdeckých divisí,
40 motorisovaných a pancéřových brigád,

V ostatním evropském Rusku pouze:

27 střeleckých divisí,
5½ jezdecké divise,
1 motorisovaná a pancéřová divise,
na Dalekém východě jenom
25 střeleckých divisí,
8 jezdeckých divisí,
5 motorisovaných a pancéřových divisí.

Vyplývá tedy z toho, že ruský nástup byl posunován stále blíže ke hranici. Jednotlivé svazy pozemní armády a letectva postoupily kupředu: letiště blízká hranicím byla obsazena silnými svazy letectva. Průzkumná činnost nápadně vzrostla a byla částečně prováděna nejvyššími důstojníky s velikými štáby.

Všechny tyto skutečnosti spolu s vůlí zničiti Německo, pěstovanou v ruské branné moci, nevyhnutelně nutí k závěru, že Sovětský svaz se připravuje, aby ve chvíli, která se mu bude zdáti vhodnou, nastoupil k útoku proti Velkoněmecké Říši.

Šéf vrchního velitelství branné moci

podepsán Keitel.

Vrchní velitelství branné moci. Berlín 20. 6. 1941.

WFSt/Odd. L/I. Op/

Čís. 001161/41 g. K.

Věc: Sovětoruské porušování hranic.

Zahraničnímu úřadu

k rukám pana velvyslance Rittera.

Dne 17. června 1941 o 8. hod. 25 min. překročili ozbrojení sovětští vojáci na úseku německého VI. A. K. východně od Romintenské stepi u Eiszeryszki (15 km na západ od Kalvarije) sovětskou hranici a postupovali se zabezpečením na německé území. Když německé stráže vystřelily na sovětské vojáky z ručnic, tito se kryli. Po krátké přestřelce ustoupili sovětští vojáci zase na svoje území. Tento případ v souvislosti s hromadným nástupem sovětského vojska, který se děje právě naproti Východnímu Prusku, jest novou známkou provokativních úmyslů Sovětského svazu.

Od 11. června t. r. bylo jenom proti pohraničnímu úseku Suwalki-Memel nezvratně zjištěno 20 divisí pěchoty, 2 panc. divise a 5 pancéř. brigád.

V oblouku, který sahá hluboko na západ u Bialystoku, je soustředěno 19 pěších divisí, 7 divisí jezdectva, 1 pancéřová divise a 5 pancéřových brigád.

Za nimi u Baranovičů je shromážděna záložní armáda o 10 divisích a 2 divisích pancéřových.

Z toho plyne, že každé chvíle nesmírná sovětská vojenská moc, která jest rozčleněna na 4 armády a čítá 49 pěších divisí, mezi nimi četné divise motorisované, 3 divise pancéřové, 12 pancéřových brigád a 7 divisí jezdeckých, může se od východu a od jihovýchodu dáti na pochod proti Východnímu Prusku a proti území, ve kterém je ústí Bugu a Narevu, severně od Varšavy.

Takový útok může podle našich zpráv o posádkách sovětských letišť severně od močálů Pripetských býti podporován téměř 2000 letadly.

Že také na celé ostatní východní frontě jsou soustředěny sovětské válečné síly, třebaže ne tak vyloženě hromadným způsobem, bylo podrobně vysvětleno zahraničnímu úřadu již 11. května. Průběhem posledních týdnů se situační obraz o nástupu sovětského vojska změnil jenom potud, že v jižní Besarabii jsou shromážděny výhradně jenom rychlé válečné síly (pancéřové divise a pancéřové brigády, jakož i motorisované divise a divise jezdecké), z čehož možno souditi jen na úmysly ofensivní.

Ke konci musí vrchní velitelství branné moci konstatovat, že takovou vojenskou situaci proti státu, se kterým je v platnosti přátelský pakt, dlužno označit za jedinečnou.

Nemůže býti pochybnosti o tom, že Sovětský svaz považoval tento pakt po celé měsíce jenom za bezpečnostní opatření, aby pokud možno nerušeně mohl ve smyslu Anglie uskutečniti proti Německu nejmohutnější vojenský nástup svých dějin.

Bezpečnost Říše žádá, aby toto ohrožování neprodleně bylo odstraněno.

Náčelník vrchního velitelství branné moci

I. A.

Podepsán J o d l.

Rušivé pohraniční příhody v zimě 1939/40.

25. 12. 1939: U Mrzyglodu: Výstřely na německou pohraniční celní stráž při zatýkání Rusa, vojenskou službou povinného.

5. 1. 1940: Gluchow: Na německé půdě byl zastřelen uprchlík.

9. 1. 1940: Kuzawka: Střelba na německého celního úředníka.

26. 1. 1940: Danilowo: Střelba na německou celní hlídku.

30. 12. 1939: Wolka—Nadburzna: Na německé půdě byla zastřelena žena, přicházející z SSSR.

19. 12. 1939: Sokolow: Sovětské pohraniční stráže střílely na uprchlíky svítícími střelami. Střely dopadly na německé straně 300 metrů od hranic.

6. 1. 1940: Rayskle—San: Na Ukrajince, který byl 110 metrů za hranicemi, stříleno.

8. 1. 1940: Korytníky—San: Na německé půdě zastřelen jeden uprchlík, jeden těžce raněn.

7. 1. 1940: Ostrow—San: Dva čínští podomní obchodníci zastřeleni.

27. 1. 1940: Kankowo: 1. Dvě sovětské pohraniční hlídky střílely na neznámého chodce, který se ubíral po hranicích na německém území a byl smrtelně raněn. 2. Sovětská pohraniční hlídka překročila hraniční čáru a odvlekla mladšího chodce.

1. 2. 1940: Ugniewo: Celní strážnice hlásí, že sovětské pohraniční oddíly střílely na německé celní stráže.

2. 2. 1940: Sokal: Sovětská pohraniční hlídka zastřelila uprchlíka na německé půdě a jednu ženu (Swistawskou).

13. 2. 1940: Sokal: Sovětská pohraniční hlídka zastřelila na německé půdě Žida.

23. 2. 1940: Przemysl: Při illegálním překročení hranic bylo na jednu ženu se sovětské strany vypáleno 10 ran; žena byla raněna na stehně.

8. 3. 1940: Sokal: Na německé půdě střelba na 2 pohraniční chodce. Jeden pohraniční chodec usmrcen.

Gen. štáb vojska, cizí vojsko, Východ II.

Příloha k 944/41 g. Kdos

Příloha 2.

Srovnávací přehled o zesílení rudé armády

od 1. 9. 1939

	Síla	V západním pohraničí *)			V ostatním evrop. Rusku			Dálný východ			Úhrnem			Poznámky
	dne:	Střelec. divise	Jezdec. divise	Pancéř. mot. mech. brig.	Střelec. divise	Jezdec. divise	Pancéř. mot. mech. brig.	Střelec. divise	Jezdec. divise	Pancéř. mot. mech. brig.	Střelec. divise	Jezdec. divise	Pancéř. mot. mech. brig.	
I	1. 9. 39	44 (2 mot.)	20	3**)	33	4½	1**)	28 (1 mot.)	8½	1**)	105 (3 mot.)	33	5**)	Počátek války
II	28. 11. 39	76	21	17	38	4	7	36	8	7	150	33	31	
	Změny ke dni 1. 9. 39	+32	+1	+14	+5	—½	+6	+8	—½	+6	+45	—	+26	Po polním tažení v Polsku a po nástupu do Pobaltí před začátkem finské války
III	12. 3. 40	86—95	22	22	26—31	4	3	34	7	7	146-160	33	32	
	Změny ke dni 28. 11. 39	+10 až +19	+1	+5	—12 až —7	—	—4	—2	—1	—	—4 až + 10	—	+1	Ukončení finské války
IV	1. 8. 40	83	18	24	34	6	4	34	9	8	151	33	36	
	Změny ke dni 12. 3. 40	— 3 až — 12	—4	+2	+ 8 až + 3	+2	+1	—	+2	+1	+ 5 až — 9	—	+4	Po obsazení dřívějších územních částí Rumunska
V	1. 1. 41	92	20	29	29	5	2	29	7	5	150	32	36	
	Změny ke dni 1. 8. 40	+9	+2	+5	—5	—1	—2	—5	—2	—3	—1	—1	—	
IV	1. 5. 41	118	20	40	27	5½	1	25	8	5	170	33½	46	
	Změny ke dni 1. 1. 41	+26	—	+11***)	—2	+½	—1	—4	+1	—	+20	+1½	+10***)	

*) Západně čáry Archangelsk — Kalinin — Poltava — záp. cíp Krymu.

**) Pancéř. sbor, kolik brigád neznámo

***) včetně 5 pancéř. divisí

Zpráva

ŘÍŠSKÉHO MINISTRA VNITRA A ŘÍŠSKÉHO VEDOUCÍHO ᛋᛋ A ŠÉFA NĚMECKÉ POLICIE ŘÍŠSKÉ VLÁDĚ O ROZKLADNÉ PRÁCI SSSR SMĚŘUJÍCÍ PROTI NĚMECKU A NÁRODNÍMU SOCIALISMU

Říšský ministr vnitra.

Berlín, 20. června 1941

Přikládáme zprávu šéfa bezpečnostní policie a SD z 10. června o rozkladné práci SSSR, namířené proti Německu.

Říšský vedoucí SS a šéf německé policie

pod. Himmler

Říšský ministr vnitra

pod. Frick

Říšské vládě
prostřednictvím pana říšského
ministra zahraničních věcí,
Berlín

Říšské vládě prostřednictvím pana říšského ministra zahraničních věcí, Berlín

Šéf bezpečnostní policie a SD
IV. EL 17/41 gRS

Berlín, 10. června 1941

Tajná říšská věc

Zpráva říšskému vedoucímu SS a šéfu německé policie.

Rozkladná činnost komunistické internacionály vůči mocnostem Osy a zejména vůči národně socialistickému Německu až do uzavření německo-sovětoruského paktu o konsultaci a o neútočení z 23. VIII. 1941 jest všeobecně známa.

Naděje, že Sovětské Rusko po uzavření tohoto paktu ve smyslu smluvních ujednání bude se chovati loyálně a zastaví podvratnou činnost proti Říši, byla klamná. Naopak: komunistická rozkladná činnost, pokusy o sabotáž a teror a krajní vystupňování vojenské, hospodářské a zpravodajské služby byly trvalými — avšak jasně poznanými — cíli sovětoruských držitelů moci.

Jediné, co bylo změněno, byla metoda, která stále novými formami a rafinovaným maskováním dávala obraně ustavičně nové úkoly.

I. Budování a cíle Kominterny.

Komunistická internacionála (Kominterna) jest sovětoruská organisace (se sídlem v Moskvě) s tímto cílem (§ 1 statutu): Sdružiti komunistické strany všech zemí v jedinou světovou stranu, bojovati pro získání dělnické třídy, jakož i pro hlavní zásady komunismu a diktatury proletariátu. (Ještě dnes patří Stalin — jako první sekretář komunistické strany Sovětské unie — k předsednictvu výkonného výboru Kominterny, právě tak jako Molotov, dále pak německý emigrant Pieck — jako zástupce německé sekce komunistické internacionály, francouzský komunistický předák Thorez a jako předseda bulharský terorista Dimitrov, známý z požáru říšského sněmu.)

Pro úřední místa SSSR znamená Kominterna nezatížený — neoficiální, to jest nikoli státní nástroj — jehož lze použíti pro každou rozkladnou práci v mezinárodním měřítku. Vedle speciální zpravodajské a vyzvědačské služby používá se však i Kominterny k těmto zvláštním úkolům v zahraničí, takže při boji proti nim lze mezi nimi přesně rozlišovati jen s velkou obtíží.

Za intensivního použití lidí i peněz byla podvratná činnost Kominterny stupňována zejména během války.

Celá Evropa byla zaplavena provoláními a pokyny jednotlivých zemských sekcí s tím cílem, aby přívrženci komunistické ideologie byli podníceni k nanejvýš napjaté a vytrvalé rozkladné práci proti „imperialistické válce Německa", nikoli v poslední řadě za tím účelem, aby tímto vystupňováním činnosti byly vyrovnány domnělé nevýhodné účinky uzavření paktu s národně socialistickým Německem.

II. Nová metoda illegální rozkladné práce.

1. Proti Říši.

V důsledku bezohledného potírání a ničení komunistické strany od roku 1933 — jakožto nutný následek nekompromisního bojového postoje národního socialismu před uzavřením paktu — jak nejtužší úsilí Kominterny ze zahraničí, tak i práce menších pozůstavších zbytků KP (komunistické strany) s jejími odděleními pro vojenskou politiku a pro průmyslovou špionáž (AM-Gruppen a BB-Gruppen) — na kterou byl dáván stále pozor — byly marny.

Na zvyšovaný tlak policejní obrany odpovídala Kominterna metodickými pokyny zjemnělé rozkladné taktiky. Podle příkladu „trojského koně" mělo se ještě více pracovati zevnitř na venek — podle školského příkladu španělské občanské války. Uzavřením paktu z 23. 8. 1939 byl tomuto postupu odňat jakýkoli propagační ohlas, který výkonný výbor Kominterny by byl chtěl podporovati vystupňovanou činností pro obnovu rozsáhlého nástroje pro vojenskou politiku a průmyslovou špionáž. Zatím co v obsazených územích i Kominterna prostřednictvím stále ještě trvajících silných podchycujících nástrojů komunistické strany měla lehkou práci, její úsilí, namířené proti Říši,

v důsledku včasného zásahu nevycházelo nikdy z pokusného stadia.

Stálým pozorováním bylo zjištěno, že v evropských zemích spojky Kominterny byly znovu silně vybudovány s tím jediným cílem, aby vystupňovaly rozkladnou zpravodajskou službu do Německa.

Tak hlavní spojka jest u švédské komunistické strany ve Stokholmu. Toto místo jest jedním z nejpohyblivějších a nejnebezpečnějších ústředí Kominterny. Jeho metoda proti Říši bude blíže popsána v dalším, na základě velkého množství materiálu jsoucího po ruce.

K práci proti Říši bylo nejraději používáno bývalých čelných německých komunistických funkcionářů, kteří byli školeni v dlouholetém výcviku v Moskvě a v ostatních evropských zemích. Byli do Říše tajně vpašováni po prvé v r. 1939. Jednomu z nejprohnanějších se podařilo přijíti v Berlíně do styku se soudruhy od dřívějška známými a v systematické práci v berlínských velkých podnicích, ve kterých byla prováděna práce důležitá pro obranu, vypěstovati opět komunistické buňky. Jednoznačně sledovaným cílem tohoto podniku bylo jak rozložiti osazenstvo, tak svésti je k sabotáži a provozovati při tom současně průmyslovou špionáž. Po obratně vybudovaných kurýrních cestách byly instruktory Kominterny ze Stokholmu do Kodaně ustavičně dopravovány materiál, rozkazy a peníze. Vedoucí podíl na řízení této organisace, vybudované v nebezpečném rozsahu, měl švédský říšský poslanec Linderoth, který jest zástupcem evropské kanceláře Kominterny ve Stokholmu.

Vykonával zvláštní úkoly, které mu byly ukládány výkonným výborem komunistické internacionály pro jednotlivé země. Ze Stokholmu Linderoth uvedl v Kodani v činnost bezprostřední pověřence Kominterny pro práci proti Říši. Byli od něho též financováni. Aby čelní funk-

cionáři použití pro práci, jako na příklad Arthur Emmerlich, nar. 20. 9. 07 v Niederwiesa, nebo Willy Gall, nar. 3. 10. 1908 ve Falkensteinu/Vogtland, nebo Rudolf Hallmayer, nar. 3. 2. 08 v Plavně, nebo Heinrich Schmeer, nar. 20. 3. 1906, byli chráněni před zásahy bezpečnostní policie (SD), byli Linderothovými pověřenci školeni v domnělé policejní pracovní metodě. Školení bylo prováděno velmi dobře u nás známým komisařem GPU, která od 3. 2. 1941 stala se částí spojeného lidového komisariátu pro vnitřní věci s názvem Lidový komisariát pro bezpečnost státu — Dimitrem Fedosejevičem Krylovem.

Organisace vybudovaná shora označenými čelnými funkcionáři pracovala prostřednictvím kurýrního místa zatím pevně vybudovaného v Hamburgu přes Kodaň, Stokholm do Moskvy s tím účelem, aby za obdržené peněžní prostředky a poukazy podávala zprávy o továrním a výrobním stavu nejnovějších zbraní v Německu.

Této organisaci připadlo vedle uvedených úkolů také běžné vyhotovování podvratných letáků. Z rozkazu Kominterny z Moskvy doručeného Emmerlichovi posledně — koncem května 1941 — jest nápadně zřejmo, že právě pro nejbližší dva měsíce bylo připravováno a chystalo se vyslání většího počtu dalších instruktorů, rozčleněných podle jednotlivých žup Říše.

Poněvadž trvalé pozorování v důsledku rozsahu organisace nebylo již s to zabrániti skutečným škodám, došlo koncem května 1941 ještě včas k zákroku a k zatčení všech zúčastněných.

2. Proti územím obsazeným Německem.

Technika illegální rozkladné práce Kominterny v územích obsazených Německem probíhá ve formě podobné, jak bylo popsáno shora.

V jednotlivostech jest zdůrazniti:

a) V Protektorátu.

Již před obsazením bývalého Česko-Slovenska byla komunistická strana velmi čilá, dostala se však ve své illegálnosti k plné působnosti především po zřízení Protektorátu. V posledních letech byli z této oblasti nepřetržitě povoláváni komunističtí funkcionáři na Leninovu školu do Moskvy, kde byli školeni na vojensko-politickém učilišti v teorii a v praksi občanské a teroristické války.

Tito kvalifikovaní funkcionáři byli po zřízení Protektorátu uvedeni v činnost. Započali okamžitě s výstavbou a s vybudováním ilegální KPD (komunistické strany německé). Spojení s Kominternou a dozor i vedení práce strany bylo udržováno a prováděno generálním konsulátem SSSR v Praze. Jako spojka se sovětoruským generálním konsulátem pracoval dopisovatel Tassu a tiskový referent u sovětoruského generálního konsulátu Kurt Beer (Žid!) — Při vykonávání své funkce dostával od diplomatického zastupitelstva ruské časopisy a komunistický propagační materiál, který podle pokynů doručoval čelným funkcionářům KDP. Byl také doručovatelem ohromných peněžních částek na podporu illegální stranické práce.

Kromě tohoto spojení prostřednictvím sovětoruského generálního konsulátu bylo v Protektorátu ještě přímé radiové spojení Kominterny s Moskvou. Funkcionáři, pověření vedením této tajné vysilačky Kominterny v Praze, byli rovněž vycvičeni ve speciálním kursu v Moskvě na škole pro radiotelegrafii. (Na tuto školu dohlíží Kominterna a škola jest střežena rudou armádou.) Kursy dějí se na nejširší základně a mají označení „Oms", totiž Organisacia Meždunarodnova sojediněmina (Organisace mezinárodních spojů).

Radiový aparát v Praze, který ještě před několika dny byl v činnosti, skládal se z velkého vysílacího a přijímacího zařízení.

Radiotelegrafickou cestou byly z Prahy dávány zprávy o všeobecné vnitropolitické situaci, o zahajování a průběhu akcí stranou prováděných, o schůzích celého ústředního vedení a o rozhodnutích jím učiněných, jakož i o situaci, náladě a činnosti strany a byly přijímány příslušné rozkazy a pokyny Kominterny z Moskvy. Zjištěné oboustranné radiové projevy jsou dokonalým důkazem neústupné revoluční myšlenky Kominterny, směřující k zničení národního socialismu.

b) V obsazené části Francie.

Další pozornost věnovala Kominterna zejména francouzské komunistické straně, ježto Francie již podle Leninova názoru měla se státi bolševickou hradbou západní Evropy. Při nynějším roztříštění a vnitřní slabosti Francie komunistická internacionála, která před válkou měla velké množství stoupenců, doufá, že docílí úspěchu.

I zde bylo opět nezvratně zjištěno, že komunisté ve Francii byli v každé formě zásobováni penězi a propagačními prostředky od diplomatických zastupitelských úřadů Sovětské unie.

Ani zde nehrál pakt ze dne 23. 8. 1939 žádnou úlohu, nanejvýš jen do té míry, že od tohoto data stupňovala se v nepřímé práci činnost francouzských komunistů proti Německu. Nejsilnějším a zároveň nejobjektivnějším důkazem toho jest akt „Sûreté nationale“ (francouzská tajná policie) zjištěný při prohlídce v Paříži, týkající se francouzského deníku *„L'Ordre“*. Podle autentických dokladů francouzské policie byl na sanování listu, pro-

vedeném v listopadu 1939, účasten vedle šéfa tiskové služby jihoslovanského vyslanectví,

Vučevič a Jacques Ebstein,

milenec Lady Stanleyové, sestry lorda Derbyho, dále český Žid Otto Katz, alias Karel Simon, který byl v sovětoruské službě. V listopadu 1939 sovětský velvyslanec v Paříži Surič spolu s bývalým rudým španělským ministrem Negrinem, a v lednu—únoru 1940 společně se sekretářem velvyslanectví Birjukovem navštívil šéfredaktora listu E. Buréa v jeho vile v Saint Cloud. Při této příležitosti bylo dohodnuto, že jistý Etevenont bude zaměstnán ve správě listu „L'Ordre" jako oficiální pověřenec sovětoruského velvyslanectví. Podpora, povolená za tím účelem, byla koncem března zvýšena na 800.000 frs měsíčně. Komunistickým předákům byl po rozpuštění jejich strany ve Francii dán výslovný rozkaz, aby svým stoupencům dali pokyn čísti list „L'Ordre", jakožto spolehlivě nepřátelský Německu.

c) V ostatních obsazených oblastech.

V Norsku jest to rovněž sovětské vyslanectví v Oslo, které jest ústředním místem rozkladné propagandy Kominterny. Zde byli příslušníci dopadeni při provádění činu.

V Holandsku, v Belgii a v býv. Jugoslavii byla prokázána stejná pracovní metoda jako ta, které bylo použito proti Říši.

Velmi bychom překročili stanovený rámec této krátké zprávy, kdyby byl zcela podrobně uveden obsáhlý, dokumentárně doložený, svědecký a spisovný materiál, který jest k disposici o této rozkladné a vyzvědačské práci Kominterny v jednotlivých podrobnostech.

Důležito jest zdůrazniti opět a opět konstatované poznání, že postup Sovětského svazu vůči Říši a jí obsazeným územím byl neupřímný a že rozkladná práce Kominterny od roku 1940 horečně vzrůstala.

III. Sabotáž prostřednictvím Kominterny.

Již deset let před vypuknutím války přešla Kominterna k tomu, že povolávala do Sovětského Ruska osvědčené komunisty všech sekcí, aby je tam na příslušných školách vycvičila zejména v sabotážní činnosti a v činnosti s výbušnými látkami. Tak byly od r. 1930 tak zvané vojenskopolitické školní kursy v Moskvě s obzvláštní intensitou opět obnoveny a dosud nebyly zastaveny. Poněvadž Kominterna při uskutečňování svých světově politických mocenských choutek stále počítala s možností válečné srážky, vydávala na svých světových sjezdech směrnice, které jednoznačně vyzývaly komunistické stoupence k teroristickým a sabotážním činům a líčily tyto násilné zločiny jako politickou nezbytnost.

Počet teroristických a sabotážních skupin odkrytých bezpečnostní policií na říšském území a založených na rozkaz Kominterny, jest významný pro postoj Sovětské unie vůči Říši. Sabotážní přípravy proti válečně důležitým objektům, mostům, vyhození důležitých železničních křižovatek do vzduchu, zničení a ochromení významných a důležitých průmyslových podniků, to byly útočné cíle těchto čistě komunistických skupin, které při provádění těchto akcí nehrozily se ani ničení lidských životů. Vedle příkazů k provádění sabotážních činů dostávali pachatelé též pokyny k provádění atentátů na vedoucí osobnosti Říše.

Ačkoli bylo možno míti za to, že řada těchto, Kominternou prováděných, případně připravovaných zločinů

se ukončí uzavřením německo-ruské konsultativní smlouvy a smlouvy o neútočení ze dne 23. srpna 1939, byly rozsáhlým vyšetřováním zejména také v územích Německem obsazených podány důkazy, že Kominterna nebyla ochotna zastaviti svou zločineckou činnost proti Říši.

Vedle lodních sabotážních skupin, vytvořených Anglií na pokyn Secret Service (tajná služba), v míru ničením německého lodního prostoru, existovala ještě široce rozvětvená, Kominternou vybudovaná teroristická organisace, jejíž úkol záležel zejména v ničení lodí těch států, které svého času uzavřely blok proti Kominterně.

Prokazatelně byli členové této organisace činni až do konce 1940 a snažili se z Dánska poznovu dostati se na říšské území. Vedoucím této organisace byl německý emigrant

Ernst Wollweber

který v r. 1931 byl členem říšského vedení RGO (Rudá odborová organisace) a v listopadu 1932 jako poslanec německé komunistické strany byl zvolen do říšského sněmu. Wollweber převzal po své emigraci do Kodaně v r. 1933 vedení ISH, která jako profesionální internacionála námořníků a přístavních dělníků jest vykonavatelkou sabotážních akcí, nařízených Kominternou, zejména proti německým lodím. Jest rozhodně odpovědný za vybudování a aktivní použití sabotážních skupin vytvořených na pokyn Moskvy v Německu, v Norsku, ve Švédsku, v Dánsku, v Holandsku, v Belgii a ve Francii a v bývalých baltských okrajových státech. Ve velikém měřítku bděl nad obstaráváním a nad dopravou výbušných látek a ostatního sabotážního materiálu a disponoval penězi, poskytovanými v hojné míře Kominternou na financování organisace a na odměnu agentům. Wollweber uprchl po vstupu německých oddílů do Oslo v květnu 1939

do Švédska, kde až do dnešního dne jest ve Stokholmu ve vazbě. Se strany sovětské vlády byly u švédské vlády učiněny kroky, aby Wollweber byl vydán Sovětskému Rusku, ježto mu zatím za jeho úspěšnou práci pro Kominternu byla přiznána sovětská státní příslušnost.

Činnosti těchto po celé Evropě rozšířených teroristických skupin jest připisovati sabotážní útoky na

16 německých,

3 italské,

2 japonské lodi,

kteréžto útoky ve dvou případech vedly k úplné ztrátě dvou velmi cenných lodí. Kdežto s počátku pachatelé snažili se přivoditi zničení lodí požárem, přešli, poněvadž tato metoda nevedla k úplné ztrátě lodí, v nejnovější době k tomu, že útok proti lodím, plavícím se ve Východním a Severním moři, provádějí výbušnými látkami. Hlavní jejich opěrné body jsou zejména v přístavech Hamburgu, Bremen, Gdánsku, Rotterdamu, Amsterodamu, Kodani, Oslo, Revalu a v Rize.

Komunistické skupiny vytvořené v Holandsku, v Belgii a ve Francii, byly pod vedením holandského komunisty

Josefa Rimbertuse Schaapa,

který byl činný jako vedoucí Interklubu v Rotterdamu a udržoval nejužší spojení s čelnými funkcionáři celkové organisace ve Stokholmu. Jemu bezprostředně byl podřízen bývalý vedoucí hamburské RFB organisace

Karel Bargstaadt

jemuž v organisaci připadlo za úkol technické provádění útoků třaskavinami. Třaskavý materiál, potřebný pro sabotážní činy, pocházel ze severoskandinavských rudných dolů a byl dopravován komunistickým sabotážním skupinám v Holandsku, Belgii a ve Francii holandskými ná-

mořníky přes norský přístav pro železnou rudu, Narvik, a přes švédský rudný přístav Lulea. Jako jeden z nejvýznačnějších kurýrů s třaskavinami byl zjištěn holandský komunista

Vilém van Vreeswijk.

Jako holandská, tak také belgická skupina udržovaly laboratoře, v nichž byly zhotovovány zápalné a třaskavé bomby. Sabotážní útoky na italský parník „Boccaccio" a na japonský parník „Kasij Maru" lze připisovati činnosti těchto skupin. Připravované sabotážní akce proti německým lodím v přístavech amsterdamském a rotterdamském byly včas odkryty a překaženy.

Během dalšího šetření podařilo se bezpečnostní policii (SD) zatknouti 24 komunistických teroristů, mezi nimi také vedoucího holandské sabotážní skupiny

Achille Beguina

a vedoucího belgické sabotážní skupiny

Alfonse Fictelsa.

Schaap sám byl zatčen 1. 8. 1940 dánskou policií v Kodani, když se chystal znovu uvésti v činnost v Dánsku již existující organisaci pro sabotáž lodí.

Jak velice usiluje Kominterna o to, aby také v prostoru Severního moře sabotážními činy ničivě zasáhla německou námořní plavbu, vyplývá z toho, že v měsících únoru až dubnu 1941 bezpečnostní policii (SD) společně s dánskou policií se podařilo zatknouti vedoucí funkcionáře dánské komunistické strany, kteří aktivně podporovali komunistické sabotážní skupiny. Mezi nimi jsou m. j. člen výkonného výboru komunistické dánské strany a generální sekretář ISH

Richard Jensen,

redaktor dánského komunistického listu „Arbeiterblatt" v Kodani

Thöger Thögersen

a člen předsednictva Svazu přátel Sovětského svazu v Dánsku Otto Melchior.

Na účet komunistické sabotážní skupiny v Dánsku jest připisovati zejména útoky na německý parník „Saar" v přístavu revalském a na německý parník „Phila" v přístavu v Královci, při čemž u poslední lodi silnou explosí vznikl velký otvor v lodní stěně na přídi. Chemické zapalovače, nařízené na čas, byly dopraveny na palubu v přístavu v Rize.

Chemicko-mechanické zapalovací a tříštivé látky, používané dánskou komunistickou organisací, pocházely ze Švédska a byly po každé do Kodaně dopraveny zvláštním kurýrem z jistého pánského oděvnického obchodu v Malmö, kde byly uloženy.

Nejdůležitější důkazy o práci Kominterny proti Německu vyplynuly z výpovědí dalších komunistických teroristů v Dánsku.

Tak byla Kominternou přikládána zvláštní cena tomu, aby za spolupracovníky byli získáváni skandinavští námořníci, poněvadž se soudilo, že při nastávající válce pouze skandinavské státy zůstanou neutrální a že jen příslušníci těchto zemí budou pak míti možnost prováděti teroristické činy v německých přístavech, po případě proti německým lodím. Nadto ještě existoval naléhavý příkaz, aby ničili požáry a třaskavinami i náklad svých vlastních lodí, bude-li to sloužiti zájmům Sovětského svazu. Wollweber sám udělil jednotlivým sabotážním skupinám v severomořských státech a v německých severomořských přístavech pokyn, aby na všech v tomto prostoru plujících lodích byl získán a najat alespoň jeden spolehlivý spolupracovník, který měl býti vyškolen co nejlépe pro svou příští práci ve smyslu III. Internacionály.

Jeho příkazu jest též připisovati založení sabotážní skupiny v Dánsku.

Vedoucí ISH-funkcionáři těchto skupin, mezi nimi z Oslo pocházející norský státní příslušník

Arthur Samsig,

který delší čas se zdržoval v Sovětském svazu, byli zatím zatčeni a učinili obsáhlé výpovědi o svých sabotážních činech proti Říši, prováděných na rozkaz Wollweberův.

Na příkaz Kominterny zřídil Wollweber opěrné body rovněž na severomořských ostrovech Dargö a Oesel. Spolupracovníci, najatí na těchto ostrovech, měli však zahájiti činnost teprve v tom případě, když by ve válce mezi Německem a Sovětským svazem tyto ostrovy byly obsazeny německými oddíly nebo německým námořnictvem. Sabotážní činy měly pak směřovati v prvé řadě proti základnám ponorek, letištím a skladištím benzinu.

Jak velice bolševism usiloval o rozvinutí své činnosti i v Říši, vyplývá ze skutečnosti, že od března 1941 bylo v Horním Slezsku a v Generálním gouvernementu bezpečnostní policií (SD) zjištěno, že za vedoucí polských sabotážních a teroristických organisací byly dosazovány v stoupajícím měřítku komunistické živly. Také zde organisování násilných zločinů poslední dobou provedených vykazuje typicky komunistické prováděcí metody, jak byly vydány Kominternou při stanovení „válečných thesí" na VI. a VII. světovém kongresu v Moskvě pro všechny sekce.

IV. Sovětoruská špionáž (hospodářská, vojenská a politická zpravodajská služba) proti Říši.

1. GPU metody proti německým přestěhovalcům.

Když německo-ruskou pohraniční smlouvou z 29. 9. 1939 Rusko v tak velkém rozsahu mohlo i pro sebe skli-

diti plody německého vítězství nad Polskem, a to značným územním přírůstkem, použilo vytyčení německoruské zájmové hranice k tomu, aby zřízení společné hranice s Velkoněmeckou Říší, k němuž došlo po prvé, použilo jako výpadní brány pro četné vyzvědačské agenty v oblasti své smlouvy o neútočení.

Velkorysá Vůdcova akce pro repatriaci německých kmenových příslušníků, žijících na ruském území, byla k shora uvedeným účelům hanebně využitkována.

Když němečtí kmenoví příslušníci, následujíce hlasu Vůdcova, v masách se hlásili k přesídlení, pověstná GPU — která od 3. 2. 1941 stala se částí sjednoceného lidového komisariátu pro vnitřní věci pod názvem „Komisariát pro státní bezpečnost" — vystoupila na jeviště a to proto, aby mnohé z těchto německých lidí s použitím nanejvýš zavržitelných prostředků zavázala si pro špionážní činnost proti zemi, do které, puzeni láskou k domovině, chystali se vrátiti. I když GPU sotva mohla zaznamenati praktické úspěchy, poněvadž většina těchto německých soukmenovců násilím takto nucených k špionážní službě podala na německé půdě ihned o tom zprávu, přece zůstává tato skutečnost hanebným dokladem pracovních metod GPU a tím sovětoruských vládců.

Němečtí přesídlenci byli v takových případech předvoláni GPU, po celé hodiny vyslýcháni a bylo jim vyhrožováno, že budou z přesídlení vyloučeni, pakli se neprojevovali ochotnými vůči zámyslům GPU. Oblíbena byla také metoda prohlašovati dotyčným přestěhovalcům, že GPU bude se odškodňovati na příslušnících zůstavších zpět a bude s nimi zacházeti jako s rukojmími, pakliže oni sami nedostojí závazkům vzatým pod nátlakem na sebe, anebo se odváží o celé věci v Německu podati udání. Bylo jim dále vyhrožováno, že dlouhé rámě GPU zasáhne je i v Německu, hrozba to, která na jednotlivé — malé — přesídlence neminula se s účinkem. Nejenom muži, nýbrž

i ženy byly tímto hanebným způsobem donucovány a vydírány, aby prohlásily, že berou na sebe závazek. V dalším výkladu budou uvedeny některé z případů, jichž se počítá na sta. Všechny podávají význačný doklad o tom, jak bylo s německými lidmi zacházeno.

a) Ve vlaku, který repatrioval besarabské Němce do Říše, objevila se paní Maria Baumannová z Černovic, která, podepřena jinou svědeckou přísahou, udala, že ruská tajná služba nutila ji k provozování špionáže v Německu. Byla prý opětovně povolávána na směrodatná úřední služební místa GPU, kde všemi prostředky bylo na ni působeno, aby vzala na sebe závazek konati špionážní službu. Poněvadž jest matkou pěti nezaopatřených dětí (vdova), byl jí slibován vysoký výdělek, při čemž bylo prohlášeno, že ani částky 10.000 ř. marek a vyšší nehrají žádnou roli. Byla přidělena pro špionážní činnost v Praze. Přinesla s sebou také materiál a doklady, z nichž byl zřejmý rozsah specialisovaného školení.

b) Provdaná paní Alžběta Kreutelová, jejíž muž měl v Černovicích obchod s bandážemi, stala se rovněž při předložení cestovních pasů předmětem nátlaku GPU. Měla prováděti ruskou špionážní službu v Sasku. Také ona dala říšským policejním úřadům důležitý materiál o školení.

Toto vypočítávání doložených jednotlivých příkladů bylo by možno rozšířiti na sta případů, poněvadž jest pevně zjištěno, že GPU, podle bedlivého odhadu, naléhala na 50% repatriovaných, aby je vyděračskými hrozbami nebo obrovskými peněžními sliby donutila ke spolupráci.

Avšak nedosti na tom, že GPU pokoušela se učiniti tyto německé lidi s použitím nejhanebnějších prostředků vlastizrádci. Její orgány dokonce tyto lidi v mnohých případech olupovaly a kradly jejich průkazy, peníze a cennosti. V 16 případech jsou tu důkazy, že ke krádeži

průkazních listin došlo za tím účelem, aby jimi byli vybaveni ruští vyzvědačští agenti. V 16 dalších případech jest dokonce velké podezření, že GPU k tomu účelu zabila německé soukmenovce, aby jejich dokladů použila pro nenápadné vpašování agentů do Říše.

2. Sovětoruské diplomatické zastupitelské úřady jakožto ústředí hospodářsko-politického vojenského zpravodajství proti Říši s jednoznačným určením: sloužiti k přípravě války.

Od uzavření paktu projevovala se ruská speciální špionážní služba při své práci ve formě působící skoro provokačně. Při svých již obvyklých bezohledných metodách přešla nyní i k tomu, že pro své dalekosáhlé vyzvědačské účely angažovala i ruské zastupitelské úřady v Říši — a to především ruské velvyslanectví v Berlíně. Když před nějakou dobou tehdejší ruský velvyslanec v Berlíně Škvarcev byl odvolán a nahrazen velvyslancem Dekanosovem, byla tato změna na velvyslaneckém místě signálem k ještě většímu zesílení vyzvědačství ve formě politicky, hospodářsky a vojensky zpravodajské činnosti. Dekanosov, důvěrník Stalinův, byl v Rusku vedoucím zpravodajského oddělení NKVD (Ruského lidového komisariátu vnitra), ke kterému patří GPU jako zvláštní vyzvědačské oddělení. Jeho úkol, který si přinesl z Moskvy, záležel v tom, aby vybudováním sítě důvěrníků získal si přístup do říšských úřadů a obstarával především zprávy o vojenské síle a operačních plánech Říše. Jeho věrným hlavním úředníkem byl příslušník GPU tak zvaný „velvyslanecký rada" Kobulov, který, využívaje bezohledně svého exteritoriálního postavení, rozvinul na vyzvědačském poli intensivní činnost. Cíl ruského vyzvědačství v Německu směřoval k tomu, aby kromě získávání čistě vojenských zpráv získávalo i informace o politických záměrech Říše a aby vybudo-

váním tajných černých vysilaček na četných místech v Německu mělo připraveny hlasatele, kteří by podávali šiframi všechny zprávy, důležité pro Rusko. Byla tu tedy od roku 1940 v chodu velkoryse založená mobilisační příprava na poli špionáže, která byla vybudována s vynaložením nepředstavitelných peněžních prostředků. (Německá ochranná služba ještě včas zasáhla.)

Poznání, že stoupající tlak ruské špionáže projevil se především v německých východních územích — a zde na prvém místě v Generálním gouvernementu a Protektorátu — bylo podnětem k tomu, aby právě těmto nebezpečným územím byla věnována obzvláštní pozornost. Bylo při tom zjištěno, že příslušník ruského generálního konsulátu v Praze, Leonid Mochov, byl hlavou ruské vyzvědačské sítě, kterou GPU rozprostřela v Protektorátu. Tato vyzvědačská služba nutila k ruské špionážní službě bývalé příslušníky české legie, kteří ve válce proti Polsku bojovali na polské straně a skládali se hlavně z kruhů příslušníků bývalé komunistické strany v Československu a po zhroucení Polska přišli do ruského válečného zajetí. Především je vyškolovala pro obsluhu černých vysilaček. Tito lidé byli s falešnými dokumenty vysláni do Protektorátu, kde byli činni pod vedením jmenovaného ruského konsulárního člena Mochova. Když došlo k zákroku, bylo zatčeno daleko přes 60 osob této ruské vyzvědačské sítě, a byl zabaven asi tucet černých vysilaček, které byly v provozu. (Poznámka: Tato síť pracovala zcela nezávisle na illegálním aparátu, který rozprostřela v Protektorátě Kominterna, čís. I, 2.)

V Berlíně zatím ruský velvyslanec a úředník GPU Kobulov rovněž neskládali ruce v klín. Je zajímavo uvésti zde výpověď bývalého jugoslávského diplomata z přátelství k Německu nikterak podezřelého, dřívějšího jihoslovanského vojenského atašé v Berlíně, plukovníka

Vauhnika, který o pomocníku ruského vojenského atašé v Berlíně, plukovníku Skorniakovovi prohlásil, že se zaměstnává výlučně zpravodajskou službou — a to s tolika penězi, jak vůbec je třeba. Cílem Kobulova, který stál v čele společně s ruským vojenským atašé Tupikovem a jeho pomocníkem Skorniakovem, bylo vybudovati v říšském hlavním městě, jakož i ve všech důležitých městech Velkoněmecké Říše černé vysilačky pro podávání zpráv.

Z četného materiálu, který je o činnosti těchto pánů a jejich dalšího štábu spolupracovníků po ruce, uvedeme jako příklad pouze tyto dva případy:

a) Pekař Wietold Pakulat z Mariampolu v Litvě, který byl členem německého kulturního svazu v Litvě a v Říši — především v Berlíně — měl příbuzné, byl jednoho dne povolán do Kovna před GPU. Zde mu vyhrožovali, že proti němu zavedou proces pro vyzvědačství. Skutečnost, že byl členem kulturního svazu a že několikrát zajel z Litvy do Německa, aby navštívil svého bratra v Memelu, stačila GPU, aby proti němu zavedla policejní řízení pro špionáž. Postrašenému muži byla slíbena beztrestnost jen tehdy, prohlásí-li, že jest ochoten pod maskou německého uprchlíka přesídliti do Berlína a pracovati tam podle určitých pokynů pro Rusko. Jeho žena a děcko byly ponechány jako rukojmí GPU, on sám pak byl poslán do Německa. Také jemu byla dána na cestu pohrůžka, že rámě GPU jest dlouhé a jistě jej v Berlíně zasáhne, dopustí-li se zrady. Přes tuto hrozbu a ačkoli musel zanechati členy rodiny v moci GPU, i tento německý soukmenovec poznal svou povinnost a vstoupil do styku s bezpečnostní policií (SD). Tak se podařilo při protihře, která zůstala Rusům neznáma, křížiti všechny jejich záměry a od počátku kontrolovati jejich činnost. V Berlíně Pakulat dostával od prostředníka GPU z rus-

kého velvyslanectví běžné pokyny a rozkazy. Musil si tu najmouti byt, v němž GPU zřídila velkou vysilačku. Dále na ruský rozkaz musil převzíti malý hotel s pivnicí, aby jeho místnosti připravil pro projíždějící ruské agenty a kurýry. Dostával stále příkazy, aby se hlásil jako specialista zbrojního průmyslu, aby si tak mohl opatřiti materiál pro zradu. Ruská vyzvědačská služba cílila k přípravě války, kterážto příprava vztahovala se kromě označování cílových bodů pro příští letecká bombardování i na to, že vyznačovala na veřejných místech a v sadech nenápadné úkryty, kde by ve vhodné chvíli mohly býti položeny k dalšímu doručení a použití sabotážní nástroje a podvratný materiál.

Jenom v tomto případě vyplatila GPU asi 100.000 RM, aby uvedla v chod všechny shora jen stručně naznačené přípravy. Pro svou černou vysilačku získala ruská vyzvědačská služba prostřednictvím Pakulata německý rozhlasový přístroj od fy Siemens, kterou jí německá bezpečnostní policie (SD) — při protiakci — dala k disposici. Ruská zpravodajská služba počítala pevně s tím, že Pakulat mezi tím získal spolehlivou síť důvěrníků, složenou ze 60 Němců, kteří kromě četných špionážních úkolů měli působiti též podvratně. Síť, vybudovaná v této protiakci, prostírala se až po Královec, kde právě nyní mělo býti započato s vyznačováním podniků, pro válku důležitých, na městském plánu.

b) Jiný případ odporného vydírání a donucování říšského Němce udál se též v Berlíně. Tento v Petrohradě narozený říšský Němec, jehož jméno z pochopitelných příčin zatím ještě nelze uvésti, vrátil se po opětovném pobytu v Německu v roce 1936 trvale do Berlína. Oženil se v Rusku podle ruského práva. Z manželství se narodila dcerka. Poněvadž podle ruského práva jeho žena zůstala ruskou příslušnicí, nebylo mu dovoleno vzíti ji s sebou

do Říše. Z Berlína namáhal se za podpory zahraničního úřadu opět a opět, aby dostal potřebné osobní doklady, aby ruské manželství mohlo býti uznáno podle práva německého. Poněvadž měl těžkou plicní chorobu a tedy již z toho důvodu přikládal cenu brzkému shledání se svojí rodinou, neviděl ve svém postavení jiného východiska, než že znovu zajel do Petrohradu, aby tam obstaral urychlené vydání dokladů a dostal konečně paní i děcko do Říše. Obrátil se za tím účelem na ruskou cestovní kancelář Inturist a požádal tam o nutné doklady pro vjezd do Ruska. Když vedoucí této kanceláře, Rus Šachanov, z jeho líčení vyposlouchal, že tento nemocný muž žije ve velké starosti o svoji rodinu, počal s ním nanejvýš nízkou hanebnou hru. Šachanov sliboval obstarati mu jízdu do Petrohradu s podmínkou, že jako Němec bude ochoten ke zradě své vlasti. Stále a stále naléhal Šachanov na zoufalého muže, který byl tím přiveden blízko k sebevraždě. Šachanov využíval stále proti němu jeho paní a děcka a činil náznaky v tom smyslu, že jsou v Rusku jako rukojmí GPU. Dotyčný říšský Němec vyjevil konečně vše německé obranné službě. Pod jejím vedením přistoupil zdánlivě na přání agenta GPU Šachanova a z jeho pověření pronajal si veliký byt, kterého rovněž mělo být použito pro zřízení černé vysilačky.

K doplnění posloužiž skutečnost, že mezi Šachanovem a „velvyslaneckým radou“ Kobulovem bylo úzké dorozumění.

c) Stálým pozorováním radiového odborníka ruského velvyslanectví, který se několikrát objevil v Gdánsku, mohlo býti i zde — při protiakci — uvedeno v chod instalování černé vysilačky spolu s příslušnou politickou a hospodářskou sítí důvěrníků. Také zde včasným udáním gdánských státních příslušníků bratří Formellů, kteří

měli býti přinuceni ke službám pro GPU, byl úspěch ruského vyzvědačského záměru zmařen.

Tato řada příkladů mohla by býti libovolně rozšířena, poněvadž ruská zpravodajská služba stejným způsobem pracovala ve všech německých městech, jež považovala za důležitá.

V. Pohraniční incidenty.

Závěrem nutno ještě poukázati na to, že se strany Sovětů ustavičně, avšak zvýšenou měrou od února 1941, vyvolávány jsou pohraniční incidenty, které tlačí pohraniční obyvatelstvo na východě jako můra. Zločinné zabíjení německých státních příslušníků a ustavičná palba s ruské strany na německé výsostné území střídají se navzájem v nepřetržitém řetězu.

VI. Závěr.

Celá činnost Sovětského svazu namířená proti národně socialistickému Německu ukazuje na příkladech, vybraných z hojného materiálu, v jak velkém rozsahu byla provozována illegální rozkladná práce, sabotáž, teror a válku připravující špionáž po vojenské, hospodářské a politické stránce.

Tyto nepřátelské snahy po uzavření konsultativního paktu a paktu o neútočení se nezmenšily, nýbrž naopak stouply co do rozsahu i do intensity.

Podepsal Heydrich.

K 15·–

NAKLADATELSTVÍ ORBIS · PRAHA